

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

84 M. 12 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1970 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 14 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 c.

Tai nežinoma lietuvaitė, kurios vardas galėjo būti Jura, Ausra ar Skaituolė. Ji buvo viena trisdesimties tūkstančių jaunuolių, kurie liepos mėn. viduryje buvo susirinkę iš tolimų Lietuvos miestų į Vilnių, dalyvauti Dainų ir tautinių šokių šventėse. Jos akys lyg ir klausia: kokias bus mano ir Lietuvos ateitis?

E. Šulaitis nuotr.

Edvardas Šulaitis

ŠOKO IR DAINAVO VISA LIETUVA!...

Mintys iš šventinių įvykių Vilniuje

Jeigu kas nors tikėjosi gražesnių vaizdų už tuos, kurie vyravo liepos 17-19 dienomis Vilniuje, tie laukė negalimo. Vilnius tomis dienomis dvelkė lietuviška jaunatve, lietuvių didybe. Iš senovės lietuviškumu nepasižymis miestas, lyg ir iš naujo atgimė, prabilo senolių kalba.

Iš užsienio lietuviai čia jautė tą pasididžiavimą, kuris lydėjo visus vilniečius ir juos traukė į šventinį šokurį.

Atmetus politinį momentą, kuris, deja, nežavėjo ir daugelio Lietuvos gyventojų, buvo galima regėti pasakišką vaizdą, sakantį -- Lietuva tebėra gyva, kol jos jaunimas lietuviškai dainuoja ir šoka!

ANT EZERĖLIO RYMOJAU...

Koks didingas yra Vilnius -- galvoja lietuvis atvykęs į Kalnų parką nuo kurio miestas matyt kaip ant delno. Čia penktadienio naktį įvyko liaudies ansamblių pasirodymas -- pirmasis savo pobūdžiu Dainų šventės programoje. Apie 3 tūkstančiai ansamblių atnešė senąsias, tradicines liaudies dainas, tautinius šokius bei senovišką liaudies instrumentų muziką. Čia skambėjo birbynės, kanklės, skrabalai, skudučiai bei kiti dažnai ar retai pasireiškę instrumentai. "Buvo gardus alutis, buvo gardus, galvelė

mums apsuko penkis kartus", -- skambėjo dainos apie alutį... Čia klausytojai išgirdo lyrišką melodiją "Ant ežerėlio rymoju, "Eisiu į kalną", "Kur upelis teka" ir kt., kol nuskaubė "Eisim broleliai namo"...

Taip baigėsi pirmoji šventinės programos dalis. Bet iš tikrųjų pati šventė tik prasidėjo. Dar tą naktį jaunimas ilgai dainavo prie Vilnelės ar eidami į miestą su minia žiūrovų, kuri taip tirštai žygiavo, kad dauguma net kojomis žemes nesiekė!

30.000 PARADUOTOJŲ!

Antroji šventės diena pradėta pavakarėje įvykusiu didingu paradu Vilniaus miesto gatvėmis. Net 4 valandas žygiavo 30 tūkst. paraduotojų, aktyvių šventės dalyvių! Pasipuošę tautiniais rūbais ar išieiginiais drabužiais (deja, jie nevisi pasizymėjo lietuvių akiai patraukliais motyvais), chorai, ansambliai, šokėjų grupės, su savo sukiais bei spalvingais pamarginimais, gatvėmis bangavo, kaip Neris vanduo, kol visai suėjo į Vingio parką, kuriame prasidėjo Dainų šventės programa.

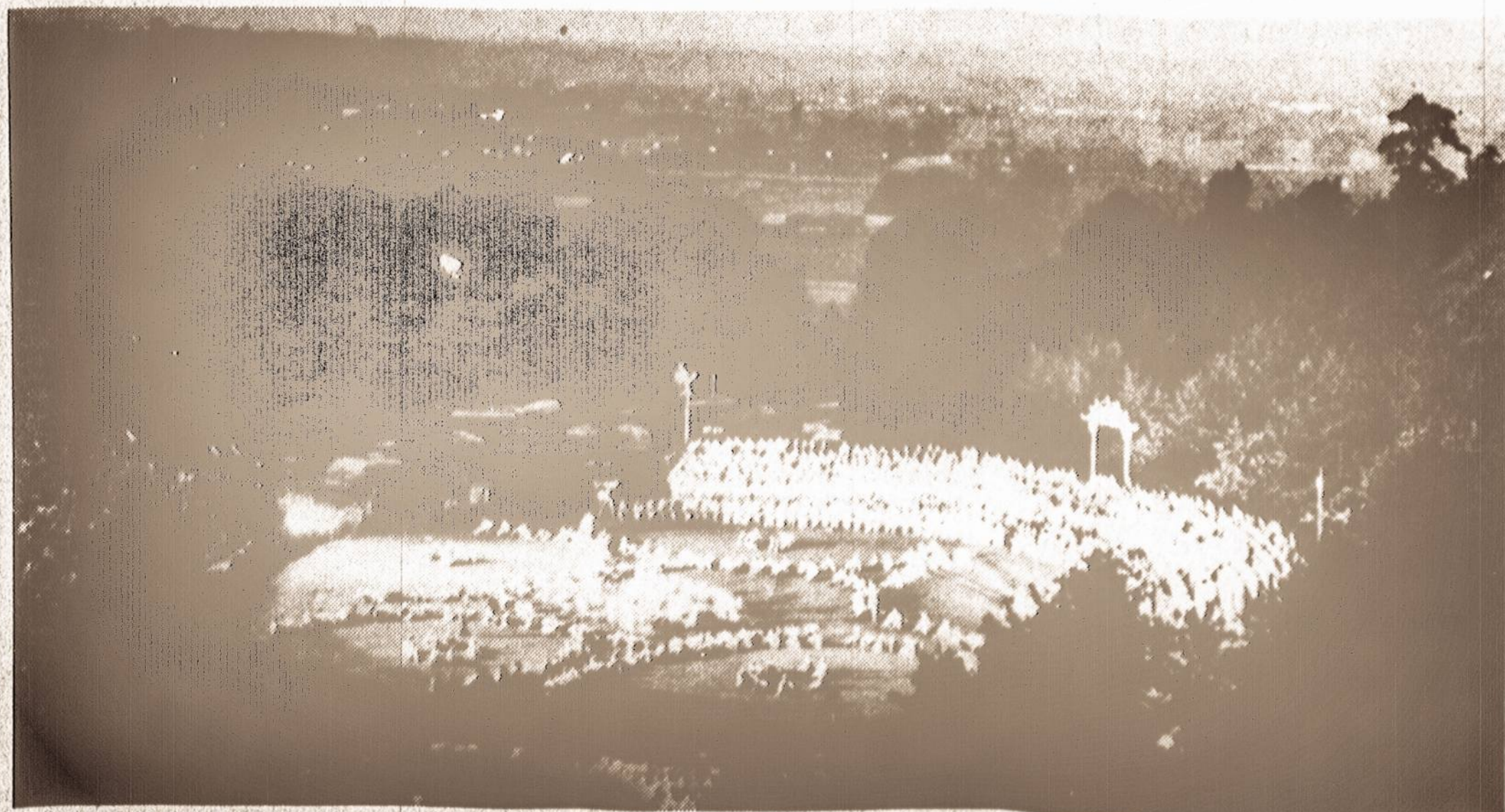
Galja, ši kartą oras buvo nedėkingas: vos tik trimitininkai paskelbė programos pradžią, pradėjo kristi gana smarkus lietus. Su mažomis pertraukomis, lijo per visą programą.

Ne visi šios programos numeriai galėjo dominti užsienio lietuvių, ypačiai tie, kurie buvo skirti pagarbinti nieko su lietuvių tauta bendro neturinčio asmens. Tačiau melodijos, susietos su pačia lietuvių tauta, buvo mielos širdžiai, ypač kuomet jas traukė net 18 tūkst. dainininkų būrys. A. Brazinsko "Rūta, žydėk", V. Barkausko "Antkapiai prie kelio", E. Baisio harmonizuotos lietuvių liaudies dainos "Lėk, gerve" ir "Plaukia antelė", K. Kavecko "Zalioj lankoj obelyns" --

Tęsiama 6 psl.

Jau seniai senasis Vilnius buvo matęs tokį vaizdą, kuris vyravo liepos 18 Kalnų parke. Šioje nuotraukoje regime Liaudies ansamblių pasirodymą, stebint dešimtims tūkstančių žmonių, susilpusių į aukštus kalnus.

J. Griškienio nuotr.

LIETUVIAI PASAULYJE

● Dr. Henrikas Armanas atostogavo Pietų Afrikoje. Lan-
kėsi ir ligoninėje, kur padaryta pirmoji širdžiai perkelti
operacija.

● Juozas Jurkus, Rochester, N. Y. BALF pirmininkas
daugiausia dirba ruošti Lietuvos dienai rugp. 23, kuri
prasidės 3 v. p. p. automobilių parada. Dalyvaus ir Har-
vest Queen antrinėje Nijolė Mačiulytė. Programą vedė
amerikietis lietuvis John Silks.

● Kun. dr. F. Bendoraitis, dirbęs Amazonės džiunglėse,
netoli Rondonia Brazilijoje kaip misijonierius ir gydyto-
jas, mediciniškojo laivo-ligoninės motorui nuo karščio
sprogus, vos išsigelbėjo nenuskendęs. Tų epidemijoje
negalėjęs 17 indėnų išgelbėti. Juos palaidojo Sargane.

● A. Čaplikui, SLA viceprezidentui išvykstant į Lietuvą
rugp. 24, Krasinskių vasarnamy prie Sudgin ežero, Spen-
cer, Mass. liepos 23 buvo suruoštos gražios išleistuvės.
Ta proga apkalbėti ir SLA reikalai. Dalyvavo: Antanas
Tamkus, Jonas Stankevičius, V. Mitrikas, J. Krasinskas,
K. Zurlis.

● Barry J. Palmer, 30 m. lietuvis dirbęs Manchester,
N. H. Union Leader dienrašty, jei iš Nashua, N. H. 13
distrikto bus rugs. 8 išrinktas, bus republikonų paskirtas
kandidatuoti į senatorius.

● Argentinos Lietuvos Susivienijimo 56 m. sukaktis pami-
nėta liepos 9. Liepos 11 įvyko iškilmingas susirinkimas.
Vadovavo Rymavičiaus vadovaujamas Sv. Cecilijos choras
sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus. Šis choras bir-
želio 15 paminėjo savo 40-ties metų sukaktį.

● Mindaugas Matulionis, gavęs Magistro laipsnį Buffalo,
N. Y. universitete, nuo rudens priimtas į mokomojo per-
sonalo tarnybą, o kartu ir siekti doktorato pagarsėjusiam
Kent, Ohio universitete.

● Inž. Jurgis Šabliauskas iš Montreallio įsijungė į chica-
gocio Eugenijaus Bartkaus firmą ir išvyko į El Salvadorą
vykdyti greitkelio darbus.

● Svajūnas Mikalčius, kasyklų inžinierius baigęs moks-
lus Argentinijoje, persikėlė į Laredo, Texas. Dirba Natio-
nal Lead Co.

● Jack Sharkey-Zukauskas, gyvenęs New Hampshire, da-
lyvauja sporto parodų organizavimo veikloje. Turi dvi
dukras, sūnų ir net 14 anūkių. Tebegyvena ir jo motina,
jau sulaukusi 87 m. amžiaus.

SOLISTĖ FLORENCE KORSAKAITĖ iš Los Angeles, Cal.
rugpjūčio 9 d. išskrido į Lietuvą. Susitiks su dėde, kuris
sunkiai serga ir su kitais giminėmis. Labai susidomėjusi
ir Lietuvos muzikine veikla ir kūryba. Korsakaitė, be to,
lankysis Londone, Varšuvoje, Maskvoje ir Paryžiuje. Į
Los Angeles sugrįžta rugp. 28.

● SANTAROS - ŠVIESOS suvažiavime Tabor Farmoje,
Sodus, Mich. rugsėjo 9 - 13 dienomis, dalyvaus svečiai iš
Lietuvos - Panevėžio dramos teatro režisierius Juozas
Miltinis ir filmų aktorius Donatas Banionis. Iš Montreallio
atvyksta Nepr. Lietuvos red. Romas Maziliauskas, taip pat
dalyvaus estų poetas M. Vadgema.

● Dr. M. Hasiuk, Poznanės universiteto profesorius dė-
stas lietuvių kalbą, renka Selnų apylinkės tarmės fonologi-
niams aprašymams. Jo disertacija buvo apie lietuvių kal-
bos deminutyvus.

● Edwin Baufeld, Fulda miestelyje, Vokietijoje, vieno di-
džiausių vištų ūkių savininkas yra kilęs iš Lietuvos ir
skaito lietuvių spaudą.

● Prof. J. Safarewicz, Krokuvos universitete paskelbė
mokslo darbų lietuvių kalbos klausimais, Slavistams jis
dėsto lietuvių kalbą. Anksčiau skaitė paskaitas apie Lietu-
vių kalbos sintaksę.

PAVYKĖS PIKNIKAS

Stepono ir Valentinos Min-
ky vadovaujamos radijo pro-
gramos Naujoje Anglijoje
piknikas buvo labai sėkmin-
gas. Grojo ir dainavo Julija
Grauslytė iš Hudson, N. H.,
lietuvių tautinius šokius šo-
ko Onos Ivaškiienės vadovau-
jami mažamečiai.

Sokių konkursus laimėjo
Ona Šlugžda su Juozu Velič-
ka iš S. Bostono, Julia Barz
su Jonu Ūseliu iš S. Bosto-
no, Marija ir Chester Čiro-
kai iš Brockton, Mass., Sta-
sė Vaičienė su Walter Rupšiu
iš Dorchester, Mass., Ona
ir Petras Radzevičiai iš
Brockton, Mass. ir Roma ir
John Sullivan iš Dorchester,
Mass.

Laimėjimuose Juozo Kai-
rio Motor Sales padovanotą
automobilį laimėjo Stasė
Vaičius iš Brockton, Mass.

Miss New England konkur-
są laimėjo Frances Kvese-
lytė iš Brockton, Mass.

Liet. socialdemokratų suvažiavimas Skotijoje

Manchester, Skotijoje įvy-
ko lietuvių socialdemokratų
suvažiavimas, kuriam pir-
mininkavo K. Tamošiūnas.
Jis papasakojo apie Glasgow
lietuvių gyvenimą, prisimin-
damas, kiek laikraštis Rank-
pelnis lietuviams yra paši-
tarnavęs. Londono atstovas
J. Vilčinskas kalbėjo apie
tarptautinę padėtį. Taip pat
kvietė raštais ir aukomis
prisidėti numatomam so-
cialdemokratų žurnalui, ku-
ris bus leidžiamas Londone.

Organizaciniam darbui iš-
rinkta komisija: pirm. K.
Tamošiūnas, vicepirm. A.
Pupelis, sekr. J. Vičinskas
ir S. Lauruvėnas, išd. V.
Motūza, kandidatu A. Jasi-
kas.

Į Didž. Britanjos Lietuvos
Socialdemokratų Tarybą iš-
rinktas V. Motūza. Jis daly-
vaus Britų Darbo partijos
atstovų metinėje konferen-
cijoje rugsėjo pabaigoj, S.
Anglijoje.

● Prof. C. Kacinevskis,
Poznanės universiteto filo-
logijos skyriaus katedros ve-
dėjas, per 25 metus paruošė
Daukšos Postilės indeksą.
Rankraštis mašinėle sudaro
1,200 psl. Jo rūpesčiu iš-
siesta O. Kolbergio Litwa ir
i. B. Chylinskio išverstas
!aujasis testamentas.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UZKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

ĮVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

"Lietuvos Atsiminimų"

RADIJO ir "RŪTOS" PIKNIKAS

rengiamas New Jersey lietuviams. įvyks

**Sekmadienį 1970 m.
rugsėjo (Sept.) 13 d.**

Sv. Mykolo parapijos parke ir
Ukrainiečių tautiniame parke
15 East 23 Street, Bayonne, N.J.

● Pikniko pradžia 1 val. p.p. ● Programa 3 val. p.p. ● Sokiai nuo
4 val. p.p. ● Įėjimo auka \$2.00 ● Sokimo varžybos, išlaimėjimai,
kt. įvairumai, lietuviškų valgių bufetas. Visus maloniai kviečiame!

PIKNIKAS ĮVYKS BŪT KOKIAM ORUI ESANT!

LIETUVIAI CHICAGOJE

● VLIKo seimas šiemet šaukiamas Chicagoje; vyks gruodžio 5-6 dienomis Blackstone viešbuty.

● Edmundas Jurėnas, žinomų veikėjų Stasės ir Benedikto sūnus, šiomis dienomis išvyko į Dėdės Samo kariuomenę. Jaunuolis gerai išmokslintas, baigęs universitetą ir karmenėje, tikimasi, padarys karjerą.

● Chicago lietuviai advokatai paminėjo savo draugijinės veiklos 40 m. sukaktį. Rugs. 26 bus pagerbtas Silver Lake Co. klube golfo dienoj dain. Algirdas Brazis.

● Dainininkė Ona Kubilienė, Chicagoje gydosi Presbyterian St. Lucas ligoninėje. Jai teks pergyventi rimtą skrandžio operaciją.

● Inž. Bronius Nainys iš Chicago buvo atvykęs į New Yorką ir čia tarėsi su bendruomenininkų vadovybe.

● Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda įvyks Ciurionio galerijoje, Chicagoje, rugsėjo 18 - 27 dienomis.

EDVARDAS ŠULAITIS neseniai grįžęs iš Lietuvos Kennedy aerouoste kalbasi su A. Šalčium, kuris į Lietuvą išskrenda rugs. 30 d.

J. Valaičio nuotrauka

Chicagietė Marcelė Vasiliauskienė (antroji iš d.) ir dukra Frances (trečioji iš d.) šią vasarą lankėsi Lietuvoje. Kennedy aerouoste Vasiliauskienė susitiko su savo jaunystės drauge Alice Lukiene (dešinėje), kurios broli ji aplankė Lietuvoje. Kairėje Mildred Mitchell, taip pat palydėjusi chicagietes į tolimą kelionę.

J. Valaičio nuotrauka

Literatų pasaulyje

Algirdas Lansbergis už trijų veiksmų tragikomediją "Paskutinis pilnikas" laimėjo pirmąją premiją \$1,000 ir Anatolijus Kairys, taip pat už trijų veiksmų komediją Ku-kū laimėjo antrą premiją -- \$500.

Los Angeles, Cl. Lietuvių Dramos Ratelis buvo paskelbęs dramos veikalų konkursą, į kurį buvo atsiųsti 8 veikalai.

Simul Sužiedėliui ateitininkų federacija paskyrė St. Salkausko vardo premiją. Jis yra buvęs Darbininko redaktorius, parašęs istorijos vadovėlių, dabar anglų kalba leidžiamosios Lietuvių Enciklopedijos vyriausias redaktorius.

Dr. Henriką Nagį, buv. Nepriklausomos Lietuvos, Montrealyje, redaktorių, 1969 m. laimėjusi Dailiosios literatūros už poezijos rinkinį -- Broliai balti aivarai premiją pagerbia -- Los Angeles, Cal. Lietuvių Rašytojų Draugijos komisija: Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis, Alfonsas Gričius, Juozas Tininis ir Pranas Visvydas -- rugsėjo 4 apdovanodami \$1,000.

Nagys gimęs 1920 m. Mažeikiuose. Augo ir gimnaziją baigė Kedainiuose. Kaune studijavo architektūrą, lituanistiką ir germanistiką. Mokėsi Vokietijoje ir Austrijoje. Innsbruck universitete gavo literatūros daktarą.

P. Gudelis, buv. Lietuvos kariuomenės majoras Anglijoje parašė veikalą apie komunistų valdžios atsiradimą Lietuvoje 1918-1919 m. Europos Lietuvių spausdinami atsiminimai bus išleisti knyga.

Prof. Jonas Kuprionis, 18 m. profesoriavęs Louisiana Technologijos universitete, rugs. 25 persikelia su žmona į Reseda, Cal. Prieš porą metų ten įsikūrė jų dvi dukterys su šeimomis: Danutė ir Rimas Ankaičiai ir Dalia ir Rimas Dūdės.

Antanas Gintneris paruošė 500 psl. knygą iš Pasaulinio karo atsiminimų, kurią atspaudė dail. V. Višeikio spaustuvėje, Chicagoje. Gintneris tik grįžo iš atostogų, kurias praleido Vakarų Europoje Ispanijoje, Portugalijoje, Italijoje, Prancūzijoje.

Dr. Antanas Klimas, kalbėdamas Dainavos lietuvių stovykloje pabrėžė, kad išelviijoje lietuvių lituanistų mokslininkų nėra. Lietuvoje jų daug ir jie atlieka nemažai vertingų darbų bendrosios lietuvių kalbos srityje. Nors lietuviai neišsijungia į pasaulio kalbininkų darbus, tačiau Lietuvoje atliekama labai svarbių darbų. Dr. Klimas įvertino, kad surinko net 100,000 pavardžių. Paminėjo, kad pasaulyje lietuviams talkonateina kitataučiai filologai - mokslininkai.

Vilniaus universiteto bibliotekos 400 m. sukakčiai kvietimus pagamino dailininkas Gėbavičius, išleido Mintis. Kvietimai pagaminti lietuvių, rusų, anglų, lotynų kalbomis. Seniausiai Tarybų S-gos ribose Vilniaus bibliotekai paruošti ir jubiliejiniai medaliai, pašto ženklas, vokai ir keletas leidinių.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

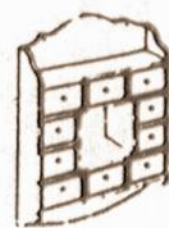
SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

CARPENTER

CABINET
MAKER

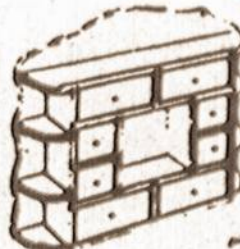
CUSTOM BUILT

CABINETS

• BOOKCASES • ANTIQUE REPAIRING
FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS

119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Pankatys in 1896. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Salaitis. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Bažnyčių tuštėjimas ir atšalimas nuo tikėjimiškų apeigų, tur būt, yra bendrojo Vakarų civilizacijos atvėsimio aukštesniems idealams savotiška dalis.

Lietuvių evangelikų suvažiavimui Vokietijoje pastorius E. Žilius teisingai pastebėjo, kad mūsų dienų žmonėms virš visko rūpi, "įsigyti turtų ir galios". Šį priekaištą mūsų humoristas Gustaitis Amerikoje dažnai meta ir naujiems ateiviams. Kitais žodžiais, žmonės pasidarė labiau "materialistai", negu "idealistai"?

Kadangi žmogus gyvena ne vien duona, šis reiškinys, tur būt, nebūna amžinas ir praeis. Žmonės (jų tarpe ir lietuviai) vėl pradės gerbti ne vien žemiškus dalykus.

Paminėtame evangelikų suvažiavime paminėta kad šlandien parapijų gyvenime tedalyvauja tik šeštoji parapijiečių dalis, o jaunimas ieškąs naujų formų, atsisakydamas visų senųjų. Bet priminta, kad jaunime esama ir tokių, kurie nelabai pritaria reformoms, ypač bažnytinių apeigų keitimui. Šie jaunuoliai nori, kad bažnyčia būtų pastovi tvirtovė ("einė feste Burg", pagal Liutėrio himną), kuri pagal laiko reikalavimus, nesvyruotų.

Katalikų lietuviai kunigai taip pat Vokietijoje buvo suruošę studijų savaitę, kurios metu kun. Petrošius pareiškė, kad katalikai pasaulyje buriasi į dvi sroves: norinčią viską keisti, reformuoti, kitą pasilaikyti ką praeitis sukūrė.

Kun. Vaišnora pareiškė, kad reikėtų kalbėti ne tiek apie bažnyčios reformavimą kiek apie atsinaujinimą — reiškia, išlaikyti senovę, bet naujomis formomis.

Amerikiečių katalikų gana gausioje spaudoje sakoma, kad mažėjąs skaitytojų "liberaliniams" leidiniams skaičius, o gausėją "konservatyvių" skaitytojų, kurie reformoms abejingi. Tai suprantama, nes tikintiesiems Dievas yra amžinas, aišku, jie ieško ir brangina kas amžina, ne kas yra dienos mada.

Idealų tradicijų išlaikymą, o nesivaikymą madų, nevaizduoja Vienybės ilgametisėjimas. Jos žmonės nepritarė reformuoti senų Amerikos lietuvių tradicijų, nei nutraukti santykių su lietuviais Lietuvoje, nežitūrint kas Lietuvą bevaldytų ir kokia joje santvarka bebūtų.

Tėvynės Mylėtojų draugija, vieno Vienybės redaktorių, kun. A. Miluko leidėjiška veikla ir šimtai kitų darbų, seniai įrodė Amerikos lietuvių tradicijos gyvumą ir tautai naudą. Įrodė ir Vienybės išsilaikymas prieš visus "reformininkus", kurių puolimų dauguma buvo iš pasalių ir net labai žemos rūšies, vis vengiant liberalizmo nuotakomis atvirai savo pusę išsakyti. Dabar jau patys pasuko pastovia Vienybės kryptimi.

Ne abejojamai, reformos kai kur reikalingos, bet kaip kur geriau yra būti iki kaulo smegenų kon-

Giannahalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Apie modernų meną

Susidomėjau moderniu menu. Čia, matote, ši tą ir nupiešiau. Atspėkite, kas tai būtų? Parodžiau pro tvorą kaimynui. — Čia, tas sako, mano marti barasi su uošve. — Nieko panašaus, atsakiau. Čia gi aišku: šuo žaidžia savo uodega. Va, uodegos galą apžiojęs, va ir dvi ausys aplepusios.

Taip ir susidaro modernizmas: truputis primityvaus, truputis modernaus, truputis stilizacijos, sąmojaus, improvizacijos — ir turime šį tą prasmingo.

Bet palaukite — jau susigriebiau. Jei turime ką prasmingo, tai jau nėra paskutinis modernizmo žodis. Moderniausia tada, kai nėra jokios prasmės! Modernus žmogus, kaip algebros lygtys, mėgsta būti lygus nuliui. Modernaus žmogaus dvasia turi išreikšti kažką, kas būtų mažiau prasminga, net už nulį. Tokia maža nullo dalelytė, kad net špyga prieš ją atrodytų kaip tvirtovė.

Taigi, bandau dar moderniau. Prašau!

Čia, ponai, šių dienų dvasia. Viską neigianti, nieko neteigianti. Viską griauananti, nieko nestatanti. Čia — šių dienų pasaulis. Jau įskilo.

servatyviais. To, rodos, žiūrėdami į savo dabartinį jaunimą ir daugelis tėvų norėtų.

"Atsinaujiną" mūsų katalikai pasidarė toki nauji, o vienas kitam svetimi, kad ateitininkai ir kunigų valdoma Lietuvių katalikų mokslų akademija — abeji tomis pačiomis dienomis ruošia savo 8-tuosius suvažiavimus-kongresus: ateitininkai Chicagoje, kunigai Toronte.

Draugo redakcija mano, tuo rodoma, kad katalikai esanti "pati didžiausia ir kūrybingiausia gyvosios išeivijos dalis." Bet kiti tvirtina, kad tai rodo, jo kur yra du lietuviai, ten bus ir trys partijos...

Po koplyčios Washingtono katedroje (apie kurią dabar tylu), mūsų dvasiškija suragino savuosius pastatyti koplyčią Romoje. Ir vėl kas tai kepsnį nusinešė. Darbininkas rašo: "Koplyčia ne tokia, kokios norėta. Ji nėra lietuvių kankinių (už tikyba, už tautą?) koplyčia. Ji Mater Misericordiae (Gailėtingos motinos) koplyčia."

Kadangi visa katalikiškoji Lietuva, sakoma, pavesta Marijai Mergelei, gal lietuviui katalikui nėra ko tišk drebėti kiek lietuviui tautininkui?

Gaila, kad V. K. Jonynas, Sibiro lietuvių maldos knygos laidas svetimomis kalbomis apipavidalino, tartum, spaudos klėskū, o ne kaip Rimša Vargo Mokyklą.

Pleištas, ko gero, visai perskels. Bet ką čia — čia nėra nei pleišto, nei pasaulio. Suprask, žmogau, kaip nori. Štai keli prasmės variantai:

pirmas — politika,
antras — mama davė vaikui saldainį,

trečias — mūšis virš Suezio,
ketvirtas — man skauda galvą,
penktas — vienas iš mudviejų esame žioplis (aišku, nei vienas taip nemanome apie save),

šeštas — eikit, ponai, su moderniu menu velniop!
Ir taip toliau.

Apie tautinį meną

Ligi šiol labai pamaldžiai žiūrėdavau į Madonas ir kitus šventųjų paveikslus. Kiek čia įdėta visų tautų (ypač ir lietuvių!) liaudies meistrų dvasios! Vis nuo šventųjų galvų sklinda šviesos aureolės. Labai prasminga, kai spindi šventųjų galvos! Matyt, tose galvose yra kažkas tiek vertingo, kad net spindi.

Žodžiu, priklausome prie tų tautų, kurių šventųjų šviesa eina iš galvų.

Bet, pasirodo, yra ir kitokių tautų. Meksikonė davatkėlė gal net pasišaipytų iš mūsų santūrumo, nes jų Guadalupės Madona spinduliuoja visa, visa figūra!

O dabar noriu paskelbti vąją, kaip reikėtų pataisyti vieną mūsų tautinės reprezentacijos nesusipratimą. Būtent, Washingtono lietuviškoje koplyčioje kažkas įtaisė meksikietišką Madoną ir parašė būk tai esanti iš Šiluvos! Gal tai klaida? O gal mūs dvasios vadai mus iš lietuvių jau išrašė? Sakykit, kas žinote!

Su mūsų liaudies menu labai blogai. Štai Lietuvoje ansamblis Lietuva

tautinius drabužius taip sutautino, kad iš tolo mergos jau neatrodo mergos, o svirno čytai. Šiemet Vilniuje labai gražiai pasirodė choras su sukniomis iš tautinių lovatiesių, o pasiuvo taip, kad aš lažybas pralošiau. Kirtau lažybų, kad tai viešnios iš Kongo, pralošiau.

Ir dėl tų ilgų padelkų neaišku: ar tai ir XIX a. užsilikusios mergų tortūros, ar tikrai jose slypi tautiškumo esmė?

Taip Lietuvoje niekinamas tautinis menas. Pasiguodžiau, kad neprasčiau niekiname meną ir išeivijoje. Išeivijoje įsi-vyravo keistas paprotys Madonas ne piešti, o daryti skulptūras ir — kitapenč — rūpintojėlius ne drožti, o peišti. Taip ir gauname: rūpintojėlių menas iš pažemių dar vis drožinėtas, o iš meno aukštybių — jau pieštas.

LIETUVĄ JUODINAM, LIETUVĄ BALTINAM...

Juozas Kreivėnas

Jau daug kas vyksta į Lietuvą. Grįžtančių laukiame su žiniomis. Vieni apie Lietuvos gyvenimą pasakoja tik gerai, kiti — tik blogai. Tokių, kurie ten visko matė, kol kas nėra daug. Tikrai, jau būsimą Lietuvos lankytoją sodinant kelionei į Lietuvą galima pasakyti, ar šis piligrimas grįžęs Lietuvą peiks ar girs. Neaiškių būna nedaug. Tai rodo, kad iš Lietuvos grįžusiems ir apie ten matytą gyvenimą pasakojantiems tikėti reikia ne per daug. Ir tiems, kur giria, nereikia per daug tikėti, ir tiems, kur peikia.

Nebūtinai toki tendencingi pasakotojai meluoja. Kiekvieno krašto gyvenimas yra sudėtingas. Nesunku prisirinkti vien blogų ar vien gerų vaizdų. Man labai keista, kad net JAV, kur net ir be pilietybės ir vietos kalbos nemokančiam yra galimybių gerai įsikurti, o propagandistai čia pat randa tūkstančius badaujančių ir iš viešų lėšų šelptinųjų. Ir čia JAV keista, kai valdžios žmonės randa miestuose rajonus žmonių, gyvenančių pasibaisėtinoje sąlygoje: sąšlavos pūva priemenėse, kambariai dvokia žmonių prišlapinti, namų įrengimai sugadinti, o gyventojai iš viso neaiškūs, be porų, su nežinia kokio tėvo vaikais. Ir keista, kad tokiu atveju atsiranda entuziazmo valdžios ištekliams tokius žmones remti (gal pasamdyti tarnus, kad juos apvalytų). Mūsų laimei, čia užtenka mėgti darbą, o jau visa kita, jei tik ligos ir teismai nevargina, ateina savaime. Taigi, nesunkiai čia pat mūsų aplinkoje galime rasti dvi Amerikas, o pastabus Laurinčiukas net trečią pusę dolerio įžirėję.

Kita piligrimų silpnybė, kad jie kartais savo gyvenime Lietuvą lanko pirmą kartą. Neturi su kuo lyginti, tai lygina su ta aplinka, kurią turi Amerikoje. Kitam net į galvą neatina, kad Lietuva ekonomiškai yra "jauna" — nuo pamatų iš naujo atsistatė po pirmojo pasaulinio karo, o jau ir pamatus naujus dėjo po antrojo pasaulinio karo. Nelengva turistui suprasti, kokį lužį išgyveno ir kokias aukas tauta pakėlė maždaug 1940–1953 m. Dabar vieniems Lietuva yra vispasiškai laisva, nors toki laisvės entuziastai delikatiniai nutyli apie tai, kas laukytų kunigo, kuris imtųsi vaikų mokytį katekizmo. Kiti gi nelaisvę įžūri ir ten, kur eina kalba tik apie krašto saugumą, apie kovą su spekuliacija.

Grupė žmonių per eilę metų arba patys Lietuvoje lankėsi arba kalbėjosi su šimtais iš ten atvykusių įvairiausių žmonių, naudojami visokia spaudos informacija, laiškų susisiekimu ir kritiškai žiūrėjo, kuo geriau tikėti ir kokią informaciją geriau vertinti. Ir kai po to išgirsti per radiją žmogų, kuris savo gyvenime Lietuvos oru kvėpavo tik kelias dienas ir kai jį, parėmus porai telefono anonimų, jau pristato ekspertu, tai čia turime reikalo su politinių trumparegių vykdomu durnių ieškojimu.

Nėra kiek patikimesnių galimybių čia išsiaiškinti. Po to, kai pvz. prof. A. Salys jau kai kam atrodo netinkamu kalbos dalykų lektorium mokytųjų sambūryje vien dėl to, kad lankėsi

Lietuvoje ir turėjo reikalų su lietuvių kalbos tyrimo įstaigom, kol niekas nerado reikalo prie moralinio nusikaltimo už aa. Bačičino ir dar tebegyvo Barzduko pravardžiavimą komunarais prisipažinti ir už tai, jei ne apšmeižtiems, tai lietuviųbei kuo nors atsilyginti, tol belieka laukti. Belieka laukti, kol praeis šie patys brandžiausi ir pajėgiausi išeivijos dešimtmečiai, kol kada nors ant mūsų niekais nuėjusios kartos kapų pradės blaviau susikalbėti tie, kurie po mūsų liks.

Šiandien nėra jokio reikalo Lietuvos nei juodinti, nei baltinti. Bolševizmas joje puikliausiai laikosi be baltinimo iš Amerikos, o laisvės kova nėra reikalo tapatinti su džiaugsmu ir tiešijimusi dėl Lietuvoje palikusių brolių nelaimių.

Neseniai Lietuvoje buvo dainų šventė. Iš Amerikos nuvyko nemaža grupė dainininkų, gerų žmonių, nuširdžių dabartinės santvarkos mylėtojų, tarybinės Lietuvos draugų. Vienintelė tų žmonių yda, kad jie jau gerokai seni. Lietuvoje juos labai nuširdžiai priėmė. Kompozitorių sąjungoje išklaušė to choro pasirodymo. Jie atstovavo visą išeiviją. Dėl to atstovavo, kad niekas kitas neatstovavo. Niekas kitas išeivijos ten atstovauti negalėjo, nes pas kitus negalėjo atsirasti nuotakų giedoti Lenino kantatą.

Iš pažitūros čia problema ne tokia sudėtinga. Bet ši problema labai svarbi, nes čia eina kalba apie patį paprasčiausią daiktą, apie Lietuvos žmonių informavimą, kokia yra išeivija. Jei ir čia išeiviai ir nieko nedaro ir nieko negali padaryti, tai ką jie gali padaryti to, kas turėtų eiti po šio susipažinimo su tauta?

Informacija iš Vakarų radijo bangomis dar neatsisakė nuo malonumo blefuoti. Dar ir dabar apie Chicagoje pobūvį, kur nebuvo nei kapos, per Madrido radiją tautą džiugino buvus šimtus. Su melu vargu pavyks tėvynę išlaisvinti.

Lietuvos tikrovė nėra nei juoda, nei balta. Ji yra lietuviams kieta. Yra neabejotinai tikra, kad tautos kamieno ir faktinas ir dvasinis ryšys su išeivijos politiniu veikimu yra nutrūkęs. Mūsų pagrindinis uždavinys — tėvynės gyvenimo tikrovę pažinti. Ne savomis jausminėmis nuotakomis ir ne pačių susikurtomis fantazijomis, bet realios būklės pažinimu turi būti pagrįstas mūsų veikimas. Galimas daiktas, tauta kada nors ateityje ką nors ar iš komunistų ar iš tautininkų praeiks. Ir ne dabartinis ragany gaudytojų siautaliojimas, bet ans būsimas sprendimas verčia atitinkamai apsispręsti.

Pirclupio kaimo atstatytas kampelis.

Stebėtojo pastabos

Apie Pirmojo karo metu vokiečių leista lietuvių veikėjų konferenciją Vilniuje 1917 metais mūsų istorijose ir enciklopedijose mažoka žinių. Europos Lietuvoje ats. majoras P. Gudelis prisimena Kapsuko draugo, vilniečio P. Eidukevičiaus pasakojimą:

"Konferencija kviesta per vokiečių valdžią, todėl daugelis kvietimų negavo, o kai kurie atvyko ir be kvietimų. Iš 220 dalyvių socialdemokratų ir demokratų buvo apie 40."

Eidukevičius lankė Amerikos lietuvius Antano Baranauško vardu duosyk (1909-1910 ir 1913-1914 metais) ir rinko aukas "revolucijai".

Iš dvylikos išleisčių rinkinių atrinkta Bernardo Brazdžionio jubiliejinė laida Poezijos Pilnatis, skaitytojui spręsti, ar autorius poetas ar deklamatorius? Šiaip ar taip autorius mums kaip degtukai — visiems naudingas.

Lietuvių kolonijoje Montreale, Kanadoje noksta lietuviškos krūtinės perdidelio išplitimo (ekonomistai vadintų "overexpansion") vaisius. 1905 m. suorganizuotas Vytauto D. klubas išgyvena "posūktį".

Vietos spauda rašo: "Naujųjų ateivių įsilejimas į lietuviškąjį Montrealo gyvenimą davė Vytauto klubui paskaitą pasistatyti erdvesnes patalpas." O klubas buvo prasigyvenęs, turėjo apie \$100,000 atsargos kapitalo, ir per 40 metų atliko daug lietuviybės darbų: turėjo jaunimo ratelį, chorą, vaidintojų grupę.

Naujųjų ateivių paskaita "modernizuotis" klubui kainavo \$300,000. Klubo nariai sudėjo \$170,000 septintu nuostimčiu. Visa bėda — klubas nevisai dėkingoje biznio plėtimui vietoje. Lietuviai veikia jį nesinaudoja savo pobūviams, nes turi dvi parapines sales (naujųjų paskaita sukūrė ir naują parapiją, o dabar abi skursta). Vietoje būtinų \$12,000 mėnesinių pajamų, įėjus nukrito iki \$900. Skolintojai perėmė klubo ateitį ir, tur būt, sieks patalpas parduoti ir atgauti įdėtus pinigus, o ar seniems nariams kas liks — niekas nežino.

Londonė einas Europos Lietuvis rašo: "Yra lietuvių, kurie turi sutaupyti, bet nežino kam palikti. Geriausia yra pasirinkti tikslą ir užrašyti turtą negu palikti valdžiai. Tiesa, valstybei, taip pat, reikia pinigų, bet lietuvių palikimai, vistiek, būtų tik lašas jūroje. Tat, kol gyvi, sudarykite testamentus — geriau šiandien negu rytoj!"

Japonijos sostinėje, Tokyjo, jau 18 metų Travel Bureau (reiškia, senoviškai tariant, "laivakorčių agentas") veda ir sam'o 60 turistų gimęs Brockton, Mass. Juozas Graževičius-Grace. Jis pernai, po agentų suvažiavimo Taškente, lankė Vilnių.

Jungtinių Tautų kultūrinė ranka UNESCO nutarė minėti sukaktį Lenino kaip "didelio humanisto". Susilaukė protestų iš ukrainių ir baltiečių. Buvo nutarta paminti 400 metų Vilniaus universiteto knygyno sukaktį kaip "pasaulinės reikmės dalyką". Kažin, ar kuris lietuvis UNESCO padėkos?

Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga, sakoma, turinti dutūkstančių narių, tvirtina nesiskaldanti nei politiniai nei senimo-jaunimo prarajomis. Lietuvių profesorių sąjunga, kuri skaldosi, turėjo 200 narių, dabar sumažėjo iki 80. Inžinieriai leidžia rimtą žurnalą Technikos žodis, o profesoriai teleidžia tik laiką. Siedvi draugijos — tai geras pavyzdys "dviejų kultūrų", kurias iškėlė anglas Snow ir apie kurias kitataučių akademikai tebesiginčija ir šiandien. Viena kultūra atsiremia gamtos mokslais, kita "žmoniškais" mokslais. Kadangi pirmoji kultūra Lietuvoje laisva, taiten kyla matematikai, fizikai, elektronikos meistrai, gydytojai ir inžinieriai, bet, jei ir yra Basanavičių ar Kudirkų, tai jie gyvena prislopintai. Tačiau, mūsų profesorių laisvas gyvenimas Amerikoje, gal būt, įrodo, kad basanavičinei kultūrai lietuvių tautoje ateities nėra?

Svarbų rytų Europos kalbų ir istorijos žurnalą Londonė, The Slavonic and East European Review perėmė leisti Cambridge universitetas. Sauso laidoje telpa Yale u-to profesoriaus R. J. Misiūno straipsnis Fascist Tendencies in Lithuania.

Ateina Lietuvos ateitis. Jaunuolis neša fakelą, kuris žiebs ugnį Vingio parke Vilniuje, atidarant 1970 metų Dainų šventę liepos 18 d. Čia matomas paradas prieš Dainų šventės programą Vilniaus gatvėmis.

Dainų šventėje

Liepos 17, 18 ir 19 Vilniuje lietuvių dainų ir šokių šventė buvo devintoji. Lietuvos nepriklausomybės 22 m. laikotarpyje jų įvyko 3, tarybinio gyvenimo metais 6. Šioje šventėje dalyvavo: 39 pavyzdiniai chorai, 148 mišrus, 22 — vyrų, 42 — moterų, 51 — vaikų. Dalyvavo 17 dainų ir šokių ansamblių, 89 orkestrai, 68 kaimo kapelos, 124 liaudies šokių kolektyvai, 85 pagyvenusiųjų kolektyvai, 25 pramoginių šokių kolektyvai ir 41 vaikų šokių kolektyvas.

Dainų šventės ritme buvo įsijungę 250 gerai paruošti aklųjų draugijos saviveiklininkai. Viso šventėje dalyvavo per 30, 000 saviveiklininkų.

Liepos 17-tosios vidudienį, nepaisant lietaus, visi sugužėjo į šventinę mūgę Vilnelės pakrantėje. Prie jubiliejinės nuotaikos puikiausiai pritapo ir kermošių tradicija. Putojo alutis, pasklido skilandžių kopūstų ir sūrių kvapai, vežimai buvo pilni riestainių...

Tęsiama 7 psl.

Vežimas riestainių mūgėje.

E. Šulaičio nuotr.

ŠOKA IR DAINUOJA...

Tęsinys iš 1 psl.

programos klausytojus žavėjo!

Nors lietaus permerkti žiūrovi, dirigentai ir dainininkai negalėjo išorine išvaizda pasididžiuoti, tačiau jų veiduose buvo matyti gera nuotaika.

Programos pabaigoje įvykęs falerverkų sproginėjimas Vilniaus dangų nušvietė įvairiaspalvėmis varšomis, kurių net ir lietus negalėjo užgniaužti.

JAU ŽIRGELIAI PAKINKYTI...

Trečioji švenčių diena — sekmadienis buvo skirtas tautiniams šokiams. Čia parodyta nemaža naujų šokių derinių. Ypatingai žiūrovo akį patraukė šokiai, kuriuos atliko trys kartos: vaikai, jaunimas ir senieji. Jie čia ranka į ranką, koja į koją ėjo — atelti be praėiti jungė. Nuskambėjo ir modernių šokių garsai. Lietuvoje plačiai pradėti populiarėti per paskutinįjį dešimtmetį. Jei su "Sadutė" bet kokioje vietoje ir bet kokiam sąstatai jaudina lietuvi, tai kuomet jos išėjo šokti 5 tūkst. merginų, atrodė, kad patekta į pasakų kraštą. O kada kvieslys su žirgu bei karietos jaunosios teka į pasakų kraštą. O kada kvieslys su žirgu bei karietos jaunosios vežti iš-

skubėjo į Žalgirio stadijono veją, net kvapą užėmė!

Štai jau ir šventės finalas: jungiasi visi į būrį, šimtai spalvų, tūkstančiai rankų ir kojų — jis žygiuoja, juda, dainuoja, klega. Tai minia, rodanti, kad Lietuva yra — jau didelė, graži, gyva, jauna. Matai, ir savo akimis netiki. Aple tokią Lietuvą užjūryje kalbėti kai kurių vengžiama ir norima sudaryti valzdą, jog ji mirusi, jog ji nuslopinta, merdi. Tačiau, deja, tokių kalbos yra be pagrindo: niekas praityje nepajėgė nutildyti lietuvių tautos gajumo ir savitumo, to niekas nepajėgė išplėsti dabar ir ateityje.

PABAIGAI

Tai trumpos iškarpos iš atmintinų dienų, kurios ilgai liks prisiminimuose. Tai dienos, kuriomis turi didžiuotis kiekvienas lietuvis. Jos ir šių žodžių autoriui, didesnę gyvenimo dalį leidžiančiam svetur, atnešė daug šviesos ir šilumos. To jausmo nepajėgė išplėsti niekas, net ir tie, kurie išėivijoje savo kraštui nieko gero nežada.

Apie kitus tėvynėje patirtus įspūdžius teks nekartą Vieniybėje rašyti ateityje.

Šokiai susokti. Nuvargusios kojos ir veidai. Rankose rožės po Sadutės šokio. Tautinių šokių šokėjų pasirodymas ir Amerikos lietuvių liks ilgai atmintyje.

J. Griškienio nuotr.

VIENYBĖ, 1970 m. rugpjūčio 14 d.

DAINŲ ŠVENTĖJE

Tesinys is 6 psl.

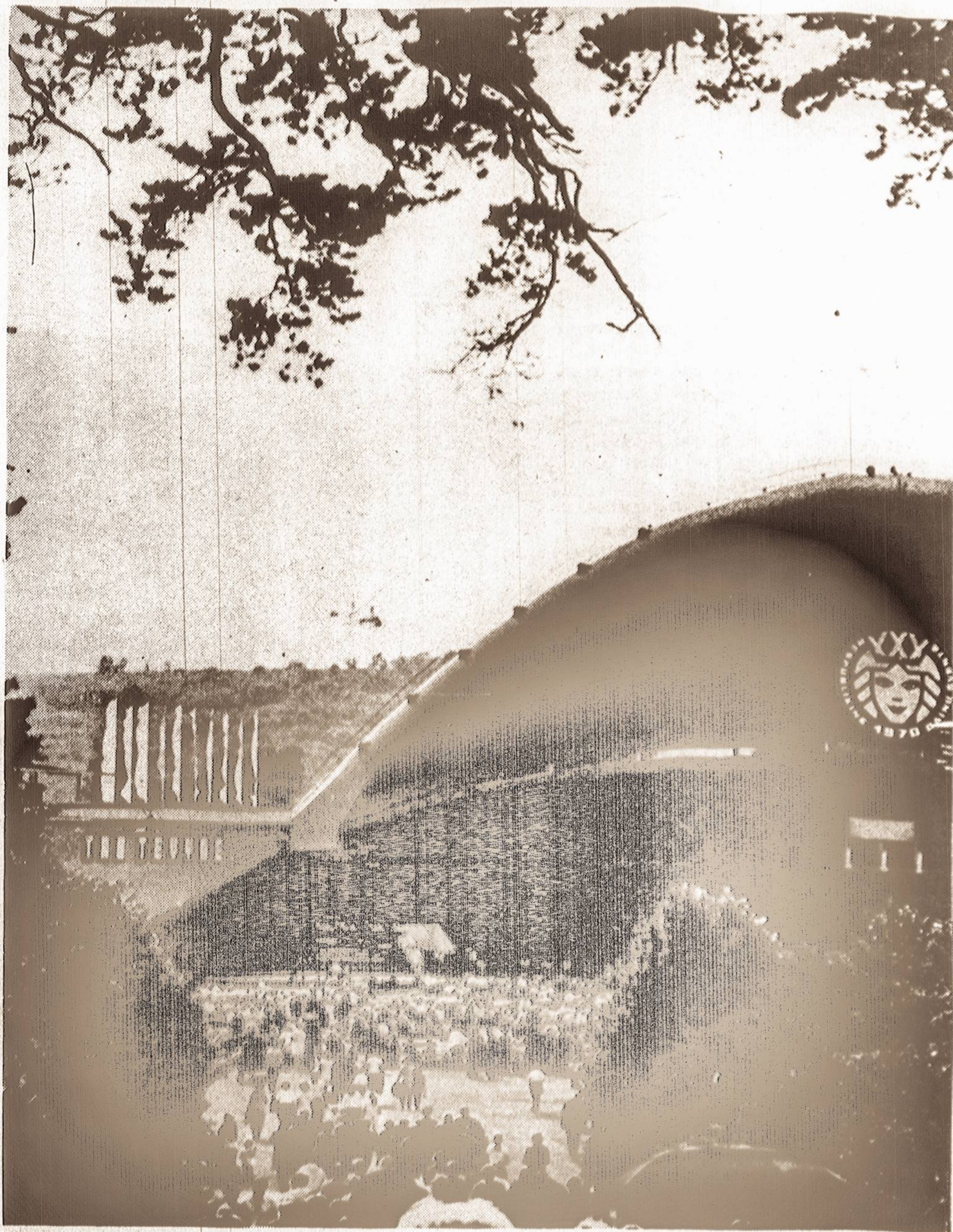
Vadovavo vyriausias režisierius V. Bartusevičius, dirigentai: L. Andriulis, P. Budrius, A. Čičas, V. Četkauskas, P. Tamošaitis, A. Vyžintas, L. Gadliauskas, V. Turovskis, V. Žiemys; baletmeisteriai: J. Lingys, A. Ivanauskienė, E. Morkūnienė, R. Tamutis, dailininkas J. Surkevičius.

LIEPOS 18-tąją Vilniaus gatvėmis išsirikiavo visi Lietuvos rajonai su herbais, vėliavomis, etnografiniais parėdais, į gatves sutraukdami vilniečius ir iš visur suvažiavusius.

Dainų šventę atidarė Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotoja, amerikiečiams gerai pažįstama Leokadija Diržinskaitė. Ji pareiškė, kad Lietuvoje nepaprastai išbujojo liaudies kūrybingumas, liaudies menas glaudžiai persipina su lietuvių kultūros meistrų kūryba, vienas kitą papildo ir praturtina.

Šventės režisūrai ir meniniam apipavidalinimui daug dirbo vyriausieji šventės režisieriai: K. Kymantaitė, O. Surkevičienė, H. Vancevičius, šventės vyriausieji dailininkai: R. Songailaitė ir J. Balčikonis. Muzikinės dalies vadovai J. Gaižauskas ir A. Raudonaitis, pučiamųjų orkestrų dirigentai R. Balčiūnas, E. Vernikas, E. Brazauskas, Č. Šidlauskas, M. Abugovas.

Jau 75-keri metai kai Lietuvoje rengiamos dainų šventės. Kiekviena tampa vis didesniu lietuvių tautinės kultūros įvykiu. Reikia tikėtis, kad ši tradicija amžinai liks Lietuvos žemėje.

Publika žygiuoja į Vingio parką, kur liepos 18 d. susirinko šimtatūkstantinė minia ir kurios negalėjo išgąsdinti nei smarkus lietus, pylęs beveik per visą dainų programą. Estrada buvo papuošta prasmingu šokių: "Tau tėvyne (matoma kairėje) - mūsų daina".

E. Šulaičio nuotr.

LIETUVA I

Iš negandingų vakarų,
Audrų, perkūnijų prikrauti,
Lingavo debesų laivai.
Tada graži graži buvai,
Akim tyliųjų ežerų...
Lyg eidama linelių rauti.

Dangus įkaito nuo žarų,
Gaisravietės žėravo baisios
Ties vieškeliu, ties vėjuotu
Nustebusi stovėjai tu
Akim tyliųjų ežerų,
Upelių kaspinais žydraisiais.

Negaila juodbėrių bėrų,
Jaunų dienų jaunam negaila,
Man gaila tik tavęs vienos,
Įsigalvojusios, liūdnos --
Akim tyliųjų ežerų...
Tavęs man begaliniai gaila

Ir tavo ašarų tyrų.
Jom dulkių vieškeliu nelaistyk!
Neverk daugiau ir neliūdėk!
Kovon mane tu palydėk
Akim tyliųjų ežerų...
Tau dovanų parnešiu laisvę.

SALOMEJA NERIS

VIENYBĖ, 1970 m. rugpjūčio 15 d.

Tautinių šokių šventėje, įvykusioje liepos 18 d., Žalgirio stadijone še sokejų, dalyvavo ir muzikantų. Čia matoma grupė merginų iš vieno orkestro.

J. Griškienio nuotr.

TARP PERLŲ MAISOSI ŠIUKŠLĖS

Neseniai išleista stambi knyga — "Lietuvių literatūra svetur 1945–1967 m." Joje rašo: Ant. Vaičiulaitis — Bibliografija. Lietuvių poezija svetur; Kęst. Keblys — Romanas išėivijoje; Rimvydas Šilbajoris — Lietuviška novelė; Stasys Santvaras — Dramaturgija tremtyje; Vladas Kulbokas — Kritiškas skerspūvis; Juozas Girnius — Visumos žvilgsniai į mūsų egzilo literatūrą ir Česlovas Grincevičius.

Pretenzingiausias Vl. Kulbokas; jis nustato, kuriam kritikui ar recenzentui trūksta "skonio ar pasirengimo kritikai".

Iš jo "skerspūvio" nematyti, kad jis būtų giliai susipažinęs su pasauline literatūra ir turėtų aiškia literatūros filosofiją.

Kritiškai skerspūviaudamas, jis cituoja Greimą, kuris šaipysis iš B. Rallos, ir Tysliavienės "per pigiai savo vyro dūšią pardavusios."

Atrodo, kad ne Greimas, o Vl. Kulbokas, darydamas "kritikos skerspūvį", rado, kad žurnalistė V. Tysliavienė "per pigiai savo vyro dūšią pardavusi." Ir tik už tai pateko į literatūros kritikų gretas...

Ar čia nebus tokia pat tiesa, jei sakytume, kad Kulbokienė savo vyro dūšią pardavusi J. Pilsudskui.

Ką Vl. Kulbokas laiko "dūšios pardavimu" tur būt ir jis pats nesupranta...

Tas pats kritikų kritikas 424 psl. rašo, kad J. Gobis nesupranta A. Barono "Lieptų iš bedugnių" humoro ironijų ir kur tiesa.

Argi humore ir ironijoje viskas šventa, gražu, dailu?! Juk kalbama apie arklio humorą.

Lietuviai humorui ir humoriškai negabūs. Kas kita lenkai ar prancūzai.

O A. Tulio — "Tūzų klube" pornografijos ir skeptiško, paviršutiniško ateizmo yra apšči. A. Tulys savo Tūzų klube yra artimas Nabakovo "Lulitas", kuris šiame krašte yra išėjęs milžinišku tiražu, o yra visu šimtu procentų pornografiška.

Joje gabi vaizduojama senyvo žmogaus meilė dešimtmetei mergaitei, ir ta meilė visai neplatoniška.

Argi Vl. Kulbokas, dėstydamas literatūros mokslą, gimnazistams dėstė tuos pornografinius kūrinius?! Argi jis klasėje nagrinėjo tokius kūrinius kaip A. Tulio "Tūzų klubas" ir Nabokovo "Lolita"?!

Šioj knygoj A. Maceina nerašo, bet jo filosofiniais raštais čia kiti remiasi. A. Maceina randa, kad "sovietinis žmogus pasigenda etikos ir gyvenimo prasmės" (Draugo II dalies

geg. 23). Vadinasi, marksistiniam komunizmui trūksta etikos.

Tai yra tik dalinai teisinga: Tarybinis režimas yra griežtas, kietas pornografijai, o A. Maceina jai yra minkštas, nes literatūra yra estetinė realybė ir dėl to joje negalį būti blogio?

Negalima, juk, teigti, kad pornografai neturi kūrybinio talento. A. Maceina gina literatūrą nuo asketų ir patriotų puolimų, o "asketai" pornografijos priešai. A. Maceina nukrypsta nuo savo filosofijos pagrindų. Argi literatūriniai kūrėjai negali sukurti nedoro kūrinio?!

Vl. Kulbokas rašo, kad tarybinė literatūra pradžioje buvo pajungtama partinei propagandai, bet vėliau į ją rimčiau pažvelgta, "atsikirsta."

Stalino asmens kultas poezijoje dažnai būdavo juokingas, bet kartais pajuokos užsitraukia ir literatai laureatai, pav. Jurgis Gliuda savo pusi. rašo: "Kam nepatiks Mieželaitis, juk jis nuotraukose išėina su atsegtom kelnėm."

Lietuvoje J. Priekockis atsidėjęs ieško kas matė Ed. Mieželaičio nuotraukų su atsegtom kelnėmis. Iki šiol toks liūdininkas neatsirado. O tai reiškia, kad J. Gliuda negražiai pamelavo pornografijos naudai.

K. Keblio ir R. Šilbajorio straipsniai be priekaišto. Taip pat ir Juozas Girniaus. Šio pastarojo ypač įsidėmėtinas teiginys, kad kūrybos atžvilgiu tarybiniai žmonės ir išėiviai yra ne "jie" ir "mes", o tik mes, nes ir tie ir jie yra tos pačios tautos vaikai.

Atitrūkūs nuo gimtosios žemės mums duotas tik ribotas laikas, todėl natūralu, kad laisvojo pasaulio lietuvių literatūros srovė pradeda išsekti... Todėl lygiai natūralu, kad egzilo literatūra pradeda grįžti tėvynei, nors suprantama, labai pamažu, sako J. Girnius savo giliai filosofiskame straipsnyje 664 psl.

Tik gaila, kad J. Girnius vietomis egzageruoja, pav., savo straipsnio pradžioje jis įrodinėja, kad diktatūriname režime nėra laisvės kūrėjui nei kūrybai, todėl — stagnacija, bet to paties straipsnio gale jis randa dabartinės Lietuvos literatūroje žymių pažangą ir dėmesio vertų kūrinių.

Pažvelgus į pasaulinę istoriją, pastebėsime kad Dante ir Cervantes gyveno kietą autokratinį režimą ir inkvizicijos laikotarpyje ir vis dėlto Europai davė žymių kūrinių, kurie nesiduoda pralenkiami ir pilnutinėje laisvėj gimusiems kūriniams.

J. GOBIS

Liepos mėn. antroje pusėje Vilniuje vyko liaudies menstų paroda, kurioje plačiai buvo pavaizduotas lietuvių liaudies menas. Nuotraukoje vaizdas iš tos parodos Dinamo sporto halėje.

RUGIAGĖLĖS

Kai saulutė
patekėjo,
tai pražydo gėlės —
Sumirgėjo
žalioj pievoj
melsvos rugiagėlės.
— Kam pražydo,
susiūbavo
tiek melsvų žiedelių?
Čiauška, klausia
dukružėlės
savų sengalvėlių.
— Jau, dukružės,
šieno pianti
rengias bernužėliai.

Tai dievulis
puošia pievas,
ir klesta žiedeliai. —
Ir dukrelės —
mergužėlės žiūri,
šnekučiuoja,
Klausos, toli
bernužėliai
pievoj sudainuoja...
Ir... supranta,
kam čia pievoj
tiek melsvų žiedelių...
Kiek mergelių
grėbėjų,
tiek ir vainikėlių...

BRONĖ BUIVYDAITĖ

GĖLĖ IR VĖJAS

Gėlė pasakė vėjui, kad ji pražys rytoj,
O vėjui pasigirdo, kad ji pasakė „tuoj“, —
Tas pakuždėjo broliui, o brolis dar kitam,
Jauniausiam ir linksmiausiam, kvailiam ir
nerintam.
Ir tas .tvarė debesj ir ėmė pilti lietu
Ir saulės krosnį išpūtė. kad ji karščiau
spindėtų,
Ir visą kaimą sujaukė ir dūko be galvos
Ir trankės klausinėdamas, kurios ji bus
spalvos.
Ir nutarė nelaukusi pražyst gėlė gera,
Ir plyšo drėgną pumpuro žalia skara, —
Gėlė baltai pražydo, ir baltą gėlę tą
Lingavo vėjas šaukdamas: „Balta, balta,
balta!“

HENRIKAS RADAUSKAS

A. Stoškus. PAJURYJE. Sieninis vitražas.

Iš linksmosios pusės

DIETA

Mano žmona susigriebė, kad nebeįlenda vasarines sukneles. Žiemą dar netikėjo, kad pilnėja, nors ir žiojosi visi megztiniai, o štai dabar siūlės braška ir, neatsargiai linktelėjus, sprogsa šonuose.

— Matai, ką reiškia mažas vaikas, — priekaištauja ji man. — Figūra į niekus pavirto. Kiek tos moterys aukoja šeimai! Grožį, gražtumą...

— Mažiau valgytum, — patariau jai. — Kemši, kol nebelenda, o šeima kalta.

Ji apsisverkė, kaip visuomet, pusvalandį pažliumbė, nes, jos nuomone, aš nenorįs jos suprasti. Paskui nervus nuramino saldžia arbata su uogiene ir suvalgė ketvirtą riestainių su sviestu.

Man labai knietėjo pasijuokti iš tokio nervų ramino, bet prikandau liežuvį ir tylėjau, nes priešingu atveju gali ištikti naujas priepuolis, o tada vėl ašaros, saldi arbata ir trys kėksiukai su riešutais, po to pernykštė triacetatinė suknelė nuo paprasčiausio atsidūsimo pokštels ir išeis iš rikiuotės.

Kai visų liemenėlių, jau prailgintais užsegimais, sagos ištrūkinėjo, o pro rankovių iškirptes veržėsi sveikata, ji pasiryžo. Žurnale susirado dietą ir visiems paskelbė, kad jos laikysis.

Ir mes visi turėsime gerbti šią dietą bent dėl akių, užversime duris visokiems saldumynams, kad nedirgintume jos nuo badavimo įjautrintos nervų sistemos.

Reikja pasakyti, jog mes šeiminingės norą suplonėti priėmėme su entuziazmu, labai susidomėję. Mums visiems norėjosi, kad ji būtų gražti ir liauna.

Namie nebelaikysim jokių uogienių, sunaikinsim saldinių atsargas ir niekadoms nebeperksim nei pyragaičių, nei sausainių, gal būt, net cukraus ir makaronų. Tik liesa žuvis, liesa mėsa ir varškė, na, ir visokios vandeningos daržovės. Net ir Skoblestę saldžiau maitinsim tik tuomet, kai mama bus išėjusi į darbą. Žodžiu, kaloringas maistas kraustosi į pogrindį.

Pirmasis dietos rytmetys buvo ramus. Aldona atsikėlė ankana ir pradėjo naršyti spintas, bet ten nieko nerado, tik virtos menkės gabaliuką, apibarstytą petražolėmis, ir du agurkus. Netgi duonos Sigitas „pamiršo“ nupirkti. Ji pakrapštinėjo šakute menkę, kokį kėsnį prarijo ar neprarijo, griebė agurkus ir jau norėjo pasidažyti juos į medų ar cukrų, bet nieko panašaus nebuvo. Tad užšibarstė druskos, atkando ir išspiovė. Suskuodamasi plaukus, ilgą žiūrėjo į veidrodį ir sėmėsi iš jo stiprybės. Pupleknojo besikaupiantį pagurklį ir išbėgo.

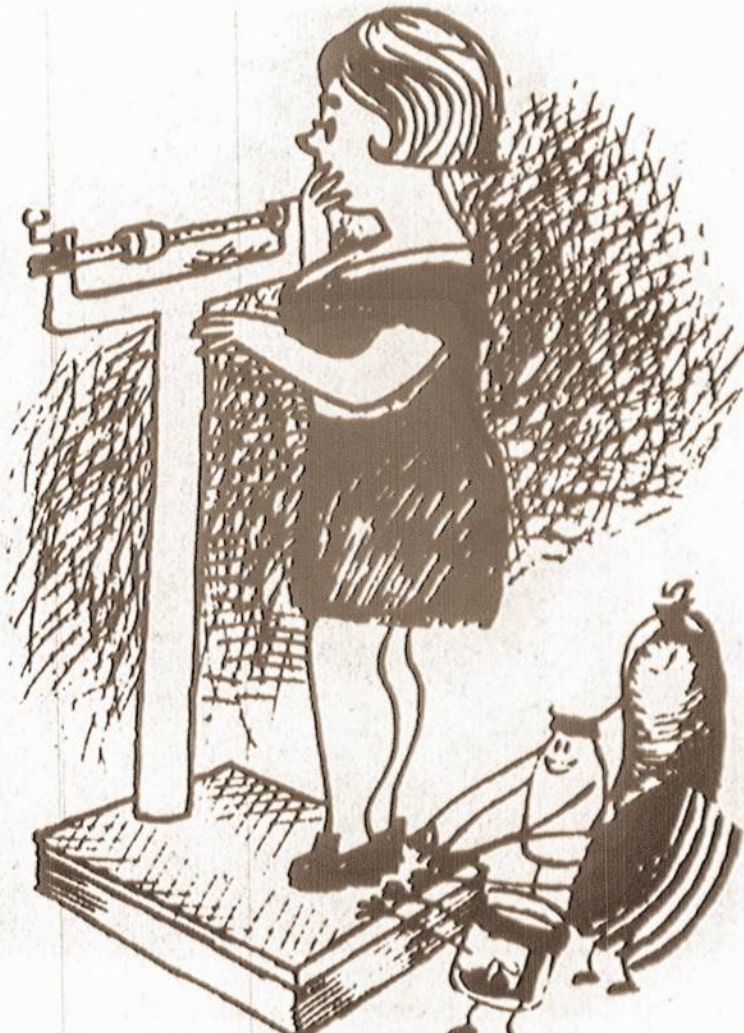
Tačiau po darbo ji parsinešė įtartiną ryšuliuką, iš karto nunešė jį į vonią ir įkišo į skalbimo mašiną.

Pietūs jai buvo palikti irgi liūdnoti — kažkokie išrūgę šaltibarščiai, virtas jaučio kaulas ir butelis mineralinio vandens. Ji šiek tiek užvalgė, dar pakilojo puodų dangčius, pavarstė spintas, tačiau visur kaip iššluota. Mafėsi, kad moteriškė kokį pusvalandį kovojo su savimi: tai giliai kvėpavo, atsivėrusi langą, tai darė bereikalingus judesius — lyg mankštą, lyg pusiau darbą dirbo — po vieną knygą kilojo nuo aukščiausios lentynos ir vėl dėliojo atgal. Paskui pasimėmetrą ir pasimatavo per juosmenį iš per strėnas. Susimąstė. Kažko delse, bet vis dėlto paslapčiomis šmukštelėjo į vonią. Ilgai ji ten tvarkėsi ir žnarino popierius, o kai grįžo, kvėpėjo riebiu rūkytu kumpiu, bet buvo labai tragiškai liūdna, taip, lyg nelygioje kovoje pralaimėjusi prieš savo vidinį dinozaurą.

Vakarienės ji atsisakė ir anksti nuėjo miegoti.

Prąėjo viena badavimo savaitė, antra. Aldona vis matavosi per liemenį ir per strėnas, įtraukdama, kiek begali, pilvą, tačiau riebalai vis neslūgo. gražiu sluoksneliu aptekinę visą solidaus kūno paviršių.

Mes dar sugriežtinome dietą. Rytais — nebalinta be cukraus kava ir acfė išmirkyta silkės uodega, pietums — likučiai nuo pusryčių, vakarienei — garstyčiomis aptepta

juodos duonos riekelė, o mūsų motinėle žydi sau kaip žydėjusi. Nei skruostai įdubo, nei paakiai pamėlo, sijonai lipa aukštyn ir vis trumpėja, nors „mini“ mada grėsmingai baigiasi.

O iš viso — neblogai būtų, jei ir visi šeimoms nariai įprastų šitaip maitintis — koks ekonominis efektas! O sveikatos ir išvaizdos nuostolių, kaip matome, jokių.

Tik po kiekvieno pasimatavimo ji labai nirdavo. Net buvo sugalvojusi pradėti gerti actą ir rūkyti, kad kaip nors nusikratytų bent penkto kilogramų, bet mes perkalbėjome — sakom, verčiau mes dar spūstelsim tą dietą, visas kalorijas išsunksim, bet rūkyti ir acto gerti nereikia.

Dietą paspaudėme, o svori ir apimtis ne krust. Netgi dar blogiau.

Pagaliau kartą po pasimatavimo žmonelė neišlaikė — išėmė iš rankinuko pinigus ir padavė man:

— Imk, laikyk. Premijas gavome, tai aš tais pinigais po truputį ir gindavausi nuo alkio. Užėinu į bufetą skaniais kvapais kirmino nuraminti. Pasiimu mariuotų kilių. Ir pati nepajuntu — prieš savo valią ištariu: „Dar bišteką su kiaušiniu“. Nebeapkęsde ma savęs, iš to apmaudo, kad nesusilaikiau, dar paėmu dvi porcijas koldūnų ir rūkytos dešros kėsnelį. Kai suvalgau, pasidaro graudu, vos nespringstu ašaromis, ir iš to liūdnu — taip jau ar kitaip — paėmu dar gabalą torto. Jei neturėčiau pinigų, tai ir nereikėtų.

Ir vėl praėjo savaitė, kita — griežčiausio režimo dienos ir be pinigų. Tačiau svoris lyg užkeiktas — toks pat ir toks pat. Visi puolėme į juodžiausią nevilį.

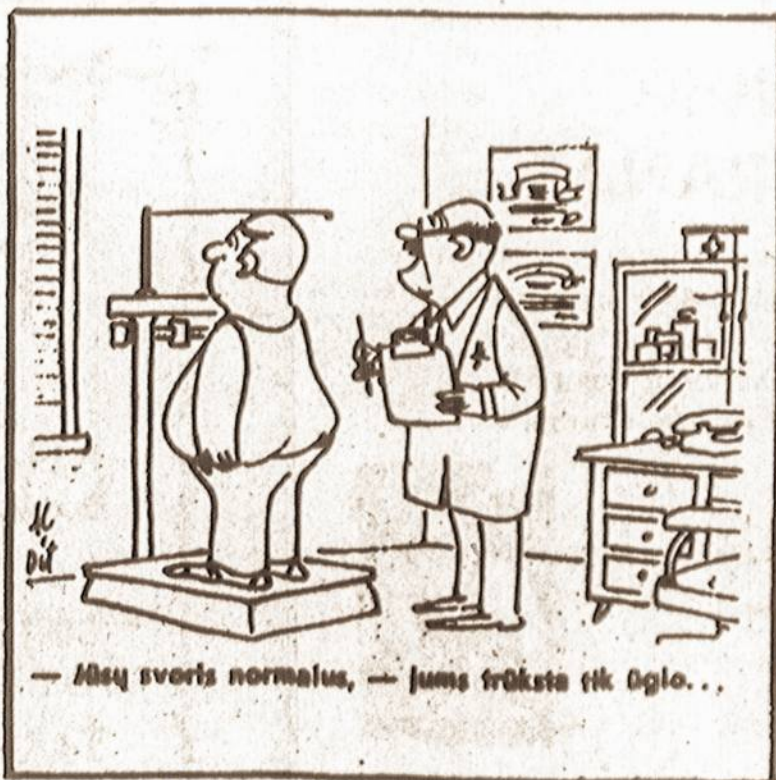
O kai atėjo atlyginimų diena, Aldona Kerašienė parnešė algą be trisdešimties.

— Skolą grąžinau, — pasakė tyliai, vos krutindama lūpas. — Bufetininkei. Už tuos prakeiktus pietus.

Zinoma, dietą atšaukėme ir visi patyliškai juokėmes.

Taigi, nėra ko pykti ir ant manęs, kai truputėlį apskabau algą. Ar torto luitas, ar stiklėlis su draugais — tas pats nenugalimas silpno žmogaus dinozauras.

POVILAS KERAŠIS

— Mūsų svoris normalus, — juna trūksta tik Dglo...

TARKAINIAI

Statistika, kaip kada, verčia nusisypsoti. Pavyzdžiui, ji sako, Airijoje daugiau karvių negu žmonių, o Danijoje daugiau kiaulių.

▲ Akiračių žurnalas išvirto dypukų Vienybė.

▲ Turime kunigų, kurie į visur mėgsta nosis kišti, tik ne į Kristaus evangeliją.

▲ Vėnas skaitytojas rašo, jam Sandara kaip „iš dangaus maistas“. Tiesa, joje daugiau kaip gerą kugelį iškepti, negu pagilinti Amerikos lietuvių idealus.

▲ Suvalkiečių draugijos susirinkimui Chicagoje pirminkavo Vasiljevas. Ne jau rusinimas jau suvalkiečius pasiekė ir Chicagoje?

▲ Atėis laikas, ka... mūsų nutautęs jaunimas puikiai susikalbės su anglų kalbos išmokusiu savo mokyklose Lietuvos jaunimu.

▲ Pasaulis šiandien taip sumišęs, kad tik bedievis gali būti geras katalikas, o geras katalikas — geras bedievis.

Poetas Andriekus eilėraštyje Savo Karalienei dainuoja: „Nebuvo gėdos man tave parodyt karaliau imperatoriam ir vyskupam.“ Kažin, ar padoru moterį rodyti vyskupam?

▲ Įdomu, kad turime daug tikinčiųjų, kurie niekam netiki!

SUPA GARBA

▲ Advokatas: Skrodimas parodė, kad jūsų vyro skrandyje rasta toks strichnino kiekis, kurio visiškai pakaktų aštuoniems žmonėms nuuodyti.

▲ Žmona: — Ach, pone advokate, mano vargšas vyras buvo didelis besotis, jis visko ėmė daugiau negu reikial

▲ — Jona, kodėl sakai, kad vyro gyvenimas sunkus?

— Todėl, kad pirmus 20 metų klausinėja motina, kur eina ir ką daro; kitus 40 metų klausinėja žmona, kur jis eina ir ką veikia, olikusius metus klausinėja giminėš ar jis jau yra parašęs testamentą ir ar jie galėtų jį pamatyti...

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių parciškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virgimia 6-1800

SERV-WELL ROOFING CO.

INC

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE ĮRENGIA LANGUS

ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING. GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK Frank Brukas kalba lietuviškai

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Svečiuojantis mūsų tėvynėje buvo nebloga proga susipažinti su Lietuvos sportininkais, kurių daugumą tik iš spaudos teko girdėti. Pasitaikė nepergeriausias laikas, nes vasarą ir ten sportinis gyvenimas kiek sumažėja.

Vilniaus Žalgirio futbolo vienuolikės taip ir neteko išvyti, nes pirmojo rato kėllas paskutinės rungtynės žalgiriečiai žaidė išvykoje, o antrojo rato pirmosios rungtynės Vilniuje turėjo įvykti rugpjūčio 1, tačiau tos dienos popietę jau teko atsivieškinti su Lietuva.

Bet visiškai nuskriaustas nebuvau svečiuodamasis Kaune užsukau į Kauno sporto halę ir stebėjau šio sezono paskutinės Kauno Žalgirio rungtynes. Šios rungtynės žalgiriečiams nieko nelėmė: jie bronzos medaliaus negalėjo sugriebti ir laimėjus šį susitikimą. Varžovai -- Šverdlovsko Uralmašas atvyko nusistatęs laimėti ir bandyti išlikti aukščiausioje lygoje. Tas įjems pasisekė, nors pirmame kėllinyje dar vis atrodė, kad laimės žalgiriečiai. Jie buvo užsitikrinę apie 10 taškų persvarą ir per daug nesitengė. Taip pat žalgiriečiams stigo garsojo Modesto Paulausko, kuris prieš rungtynes, pakeliui iš Palangos, sudaužė savo Volgą ir pats gerokai apsibrūžino, nors didesnio susižeidimo išvengė.

Tik apie 3.000 žiūrovų stebėjo šias rungtynes, tuo tarpu, kuomet anksčiau daugumoje visa salė (virš 10 tūkst.) būdavo pripildyta. Atėjo tik patys strogaliai, tačiau jie savo komanda turėjo nusivilti. Ir šių eilučių autoriui žalgiriečiai, o taip pat ir Uralmašo rusai priminė tik silpnų universitetų rinktinių susitikimą.

Žalgirių kiek labiau blizgėjo senasis H. Giedraitis. Aukštaugiai -- R. Venzbergas, G. Budnikas ir V. Sarpalius greitai gavo po 5 baudas ir turėjo palikti aikštę.

Iš jaunesniųjų neblogas atrodė A. Sidlauskas. Žalgiriečiai pralaimėjo tik dviejų taškų skirtumu, tačiau prieš silpniausiąją aukščiausios lygos komandą ir toks prakišimas atrodė apmaudus.

Po rungtynių teko susitikti su Žalgirio komandos treneriu V. Bimba, kuris gerokai pergyveno žalgiriečių pastrodymą, o ypačingai, kad Žalgiriui nepavyko įsikabinti į prizinę vietą.

Treneris maoniai prisiminė Amerikos lietuvių krepšininčių viešnagę Lietuvoje 1967 m. ir vėl pakvietė tokią išvyką suorganizuoti. Jo nuomone, praėjusį Amerikos liet. krepšininčių išvyka paliko gerus įspūdžius ir kad ateityje (nors ir sekančiais metais) toks rungtyniavimas būtų lauktinas.

Malonu buvo susitikti su Lietuvos šachmatų veteranu Vladu Mikėnu, kurį teko rasti Sachmatų klubo patalpose Vilniuje. Teko pasidominti žiniomis apie išėvijos lietuvių šachmatininkus ir pakalbėti apie galimybes išvystyti platesnį bendravimą tarp išėvių ir Lietuvos šachmatininkų. Pradžioje pasiūlyta pasikeisti šachmatų literatūra, o ateičiai gal rasis ir konkretesnių planų.

Vladas Mikėnas pažymėjo, jog netrukus jis važiuoja į Tarybų Sąjungos taurės šachmatų varžybas, o tuoj po to pajudės į Tarybų Sąjungos pirmenybių finalą.

Taip pat buvo labai miela lankyti Sporto laikraščio redakcijoje Vilniuje ir ten sutikti redaktoriaus pavaduotoją A. Kazilionį (redaktorių A. Litvaitis buvo išvykęs atostogų), redakcijos darbuotoją, žymų lengvaatletį A. Vaupšą ir kt. Jie pasakojo apie šio laikraščio redakcinį darbą -- džiaugiamus bei vargus. Skundėsi, kad patalpos kuklios, nors darbininkų įjems, atrodo, netrūksta.

Matant, kokioje mažoje apimtyje dirba išėvių laikraščių redakcijos, toks Sportas yra dvigubai ar ir net keturgubai geresnėje padėtyje.

Taip pat teko aplankyti ir Sporto laikraščio redakcijos atstovą Kaune Vyt. Zelenkevičių -- Zeliuką, kuomet viešėjau štame mieste. Jis dabar stipriai darbuojasi prie plačios apimties leidinio apie Lietuvos krepšinių, kurio autoriais. be jo, yra V. Kazakevičius ir S. Stonkus.

V. Zelenkevičiaus pastangomis šių eilučių autorius galėjo su daug kuo susipažinti ir daug ką pamatyti.

Is kairės: Alfredas Arlauskas, Elmaras Ausiejus, Andrius Batinskis, Vl. Tosičius ir Aleksandras Rudakovas, laivo Pskov įgulos nariai, kurie, kaip The Libian Mail ir The Libian Shipping Travel Co. rašo, Tripolio uoste, Libijoje, kilus gaisrui, buvo patys narsiausi gaisrui užgesinti. Ju laivas is Aleksandrijos į Klaipėdą sėkmingai parvežė 6,000 tonų ryžių. Už didvyriskumą buvo apdovanoti medaliu "Už saunų darbą".

Britų vyriausybė kasmet isleidžia \$2,184,000 kačių globai

HUMANITARIANS, SPEAK UPI - rašo mums brooklynietė Ona Tamošiūnaitė, apie kurią trumpai buvo parašyta Vienybėje, kaip ji globoja išmestus ir nuskriaustus naminius gyvulėlius. Ji kartu atsiuntė ir įdomų reportažą apie Britų vyriausybės globojamas kates. Tamošiūnaitė mano, kad rašinybus įdomus ir kai kuriems Vienybės skaitytojams. Ji, žinoma, norėtų, kad ir Amerikoje būtų panašiai sprendžiamas skriaudžiamų gyvulėlių klausimas.

Rašome apie viską, tad kodėl ne apie kates? American Humane Society nuolat prašo laikraštyje panaudoti jų atsiųstų biuletenių informaciją.

Britanijos valdžios namuose gyvena apie 100,000 kačių. Joms išmaitinti iš valstybės išdo kiekvienai sumokami 42 centai kas savaitę. Amerikos mastu tai labai mažai. Mūsų naminių gyvulėlių globėjai išleidžia tokias sumas kasdien, dar didesnes.

Bet pagal Britų išdo sąskaitas, valdžios oficialiai išlaikoma tik viena katė Peta. Ji privilegijuota, jai išleidžiama po 60 c. kas savaitę. Ši katė gyvena Home Office patalpose, Londone. Jos viršininkė ir prižiūrėtoja yra MFB, May White.

Taupymo sumetimais išdo valdytojas mėgino oficialiai ir neoficialiai bet faktinai valdžios pinigais išlaikomy kačių atsikratyti. Bet tar-

nautojams, ypač tarnautojoms kačių globėjoms turėjo nusileisti ir kates valdiškose įstaigose palikti.

Kol katės į Britų oficiales valdiškas įstaigas įsirašė ir jose gerai įsigyveno -- emė 400 metų. Nuo 16-tojo šimtmečio jos valdiškose įstaigose įrodė savo reikalingumą. Jos naikina peles ir žiurkes, kurios negalėtingai ir dideliu apetitu edė ir tebeėda įvairius dokumentus, svarbius. O gerai globojamos katės tuos dokumentus nuo parazitų apsaugoja.

Išskyrus Peta, kitoms katėms biudžete nėra skirtu lėšų. Joms išlaidos paslėptos "petty cash" - smulkių išlaidų skyriuje.

Visų Britų valdiškų įstaigų - pašto, policijos nuovadų, savivaldybių įstaigų - išlaidų apkarpyimo klausimą iškelia dažniausiai naujieji pareigūnai, kurie ieško būdų išlaidoms mažinti. Užtikę kačių išlaikymo išlaidas mėgina įrodinėti, kad 50 samdytų darbininkų galėtų peles, žiurkes ir kitokius parazitus išnaikinti.

Bet kačių globėjai ir jų mylėtojai vis suranda stipresnių argumentų kates apsaugoti. Jie tvirtina, kad Britų popieriniai pinigai pelėms ir žiurkėms labai skandūs ir labai greitai moka tuos popierinius svarus sudoroti... Chemikalais pinigų banknotus negl nuodysil O katės vis dėlto sugeba peles ir žiurkes prie tų banknotų neprileisti. O kates išlaikyti vistik pigiau, palyginus su nuostoliis, kurie susidaryti žiurkėms suėdus pinigus ir dokumentus. Tokiu būdu per tuos 400

metų katės vis laimi savo bylą, kai jų užtarnautą apsaugą gabiai apgina kačių globėjai.

Įstaigų tarnautojai ir jų globėjai, taip pat kačių globėjai, tiek vieni prie kitų prisirišę, kad prieš išdų globėjus - kačių nekontentus - susilaukta net 200,000 tarnautojų protestų! Išmėginęs tarnautojų jėgas ir kačių reikalingumą, kiekvienas išdo globėjas turėjo kelis kartus pergalvoti ir taupymus rasti kur nors kitur, tik neatsikratydamas kačių.

Štai, originalėje kalboje ištraukos iš dokumentų ir argumentų:

"We allow the allowance every week for each cat"... "I suppose this will go on for another hundred years until someone decides again to have an economy drive"... "Some of the major government buildings in London do get visits from exterminators now. But the cats remain just the same"... "Peta is on the official payroll because that too is tradition"... "There has always been a Home Office cat, farther back than anyone can remember, and no doubt there always will be..."

Gavę tokius katėms pripažinimus ir įvertinimus tarnautojai pareiškė:

"We think we would have all gone out on strike if the Treasury insisted on getting rid of our cats"...

Kiek globos ir prisirišimo naminiams gyvuliams Britanijos valdininkai parodo, geresnio pavyzdžio nereikia.

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESORANAS

Cia vaišinateis ir vaišini ne tik Amerikos veik visais gerimais - alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. - Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS - ŠOKIAI
110 - 12 Jamaica Ave.
Richmond Hill, N. Y.
Telefonas 846-9286

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami palaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

FRANAS BRUČAS
Savininkas

Mirusieji

JUZĖ RAUKTIENĖ-RUDIS

MONIKA GRISH

Juzė Lileikytė Rautkienė-Josephine Rudis Hepos 18 mirė Chicagoje. Palaidota Hepos 22 Notre Dame kapinėse Worcester, Mass., kur beveik visą amžių gyveno, išskyrus paskutiniuosius 12 metų pas dukterį Juzė Daužvardienę, Lietuvos gen. konsulo P. Daužvardžio žmoną Chicagoje. Be jos liko sūnūs dr. Jokūbas ir Algirdas Rudžiai, sesuo Marijona Pupienė ir jų šeimos.

Michael Wenslow-Vinzhauškas mirė Arlington, Mass. 88 m. amžiaus Hepos 5. Per ilgus metus ėjo Cambridge, Mass. Lietuvos Pil. Klubo vicepirm. pareigas. Palaidotas Arlington kapinėse.

Joseph Kiaunis, 86 m. mirė Hepos 21 Brockton, Mass. Palaidotas Melrose kapinėse.

Monika Grish, adv. Juozo J. Grish našlė mirė Chicagoje. Liko sūnus Teodoras, marti Elzbieta, Santa Clara, Cal., duktė Rita ir žentas Charles Kruder, Oak Lawn, Ill., sūnus Joseph, marti Eileen, 7 anūka ir 1 proanūkis, brolis Petras Masse, sesuo vienuolė ses. M. Ancilla, kazimierietė.

Antanas Inkevičius mirė Richmond Hill, N. Y. sulaukęs 91 m. amžiaus.

Jonas Augustinavičius mirė Sun City, Arizona rugp. 13, nuvykęs į ligoninę lankyti sergančios žmonos Rose. Ten pat gavęs širdies smūgį mirė. Jis ilgai gyveno Chicagoje, buvo Birutės ir Pirmyn chorų dirigentas, vėliau gyveno Mississipi. Iš Chicago į laido tuves išvyko Kostas Augustinas, Naujienų redaktorius.

Tragiškas Vasario 16 gimnazijos auklėtinio likimas Amerikoje

Antanas Juodzevičius, Vasario 16-tosios gimnazijos Vokietijoje auklėtinis, iš Vokietijos atvyko su tos pačios gimnazijos auklėtinė Gene Saunaityte, kurių vestuvės turėjo įvykti rugsėjo 5 Chicagoje. Liepos 31 staiga susirgo. Greit nuvežtas į ligoninę 21 m. jaunuolis -- mirė!

Padarius skrodimą patirta, kad mirė nuo kraujavimo dvylikapirštėje žarnoje.

Sužadėtinės tėvas Jurgis Saunaitis telefonu tuoj paskambino mirusiojo motinai našlei į Vokietiją. Išgirdusi baisią žinią -- motina apalpo, iš rankų iškrito telefono ragelis, ir tą dieną su ja jau nebuvo įmanoma susikalbėti. Tik kita dieną su ja jau pavyko susikalbėti. Į sūnaus šermentis motina negalėjo atvykti, nes neturi pinigų kelionei. Prašė Saunaitį sūnų palaidoti kaip įmanoma.

Pats Saunaitis tik dveji metai iš Vokietijos, o 4 metai iš Lietuvos, dar prideramai Chicagoje neišsikūręs. Laidotuvės kainavo \$1,044. Apie tai išgirdę kaimynai, net ir BALFO veikėjai, surinko pusę išlaidų. Kitai pušei šaukiasi visuomenės pagalbos.

Napoleonas Nakas, Lietuvos dramos aktorius mirė Vilniuje rugp. 13.

Pranas Andriukaitis mirė Hepos 12 Birmingham, Anglijoje, kur vyksta tarp protestantų ir katalikų riaušės. Buvo gimęs 1898 m. Slavikuose, Sakų apskr.

Syvokutė-- Žvirblienė, Scranton, Pa. ant mokyklos laiptų apsipylė gasolinu, pabraukė degtuką ir susidegino. Priežastis neišaiškinta, nors, sakoma, buvusi priversta išsikraustyti iš savo namelio.

Anelė Bimbienė-Jesūnaitė rugp. 16 mirė Floridoje, anksčiau gyvenusi Chicagoje. Kilusi iš Kovojų km., Panemunėlio apylinkės, Rokiškio apskrities, Amerikoje gyveno 59 m. Liko vyras, sesuo ir kiti giminės.

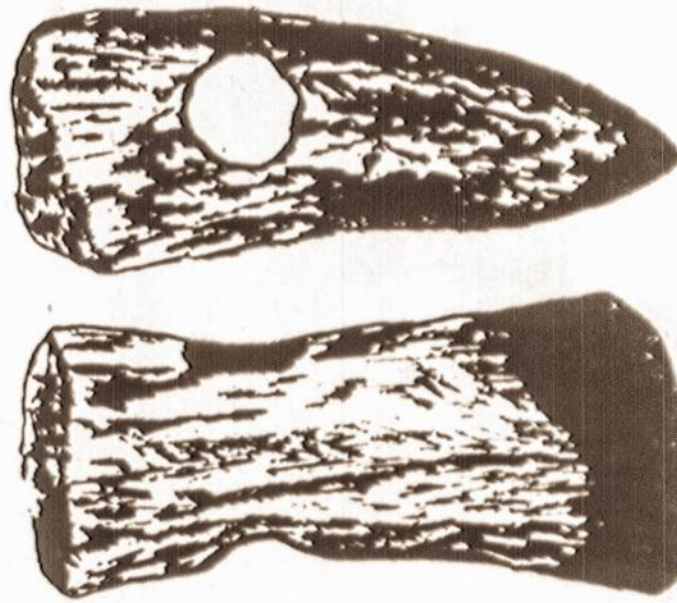
Bertha Karušaitienė, gyvenusi 588 Wilson Ave., Brooklyne mirė rugp. 8. Palaidota rugp. 13. Liko sesuo Emma Gavėnas, Huntington, L. I., sūnus Povilas, Jackson Hts., duktė Rūta, sūnėnas Jurgis Būblaitis, Woodhaven, N. Y., dukterėčia Johanna De Mare, New Haven, Conn.

Leonas Gavrilovičius mirė rugp. 9. Palaidotas rugp. 12 Alyvų kalnelio kapinėse, Maspeth. Liko sūnus Leo ir jo žmona Stella.

Ursulė Venskienė mirė Maspeth. Palaidota rugp. 17 Sv. Jono kapinėse.

Petras Kapickas, ilgus metus buvęs Brooklyno biznierių mirė rugp. 10. Palaidotas rugp. 14.

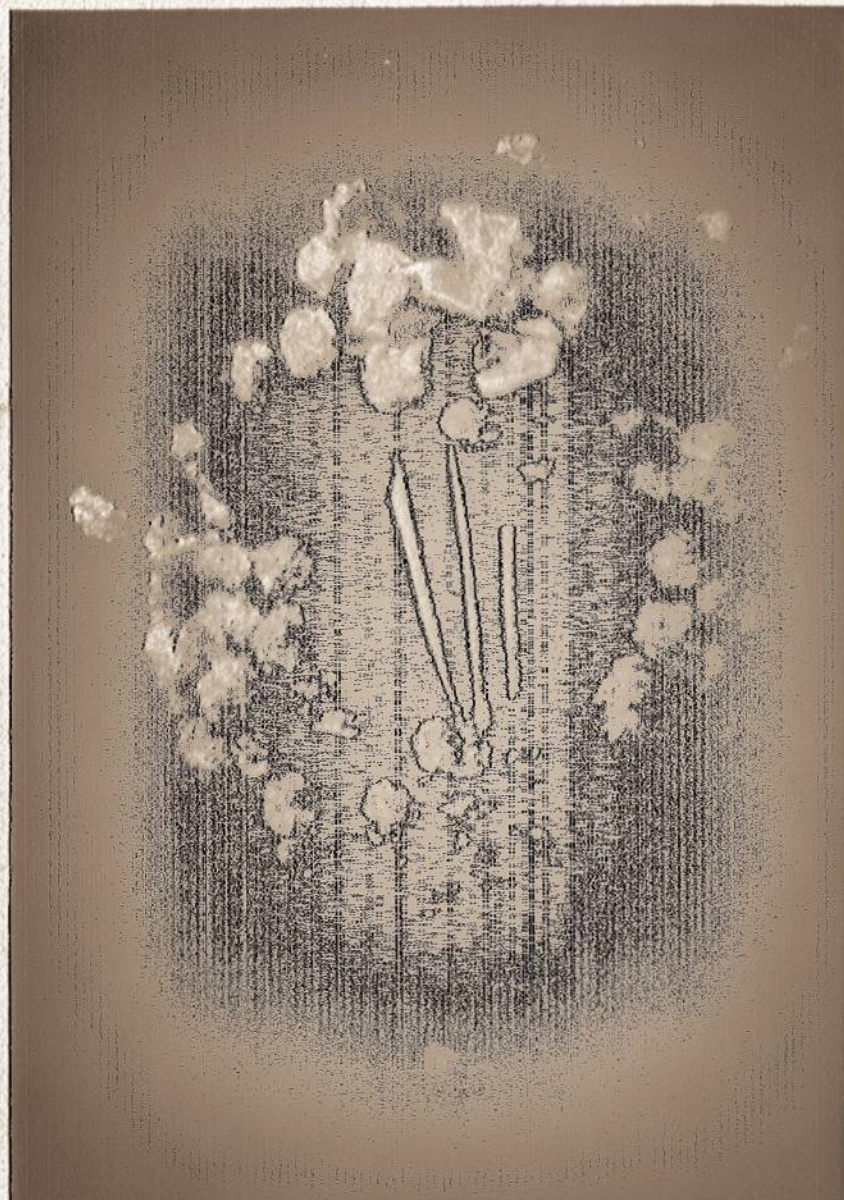
KAULO-RAGO DIRBINIŲ RADINIAI

1967 metų vasarą tvarkant Davinės upės vagą, Daukšių miestelio ribose S. Kazakevičius aptiko retą archeologinį radinį -- raginį kirvuką. Jais naudojosi neolito (IV-II tūkst. pr. mūsų erą) gyventojai.

Kapsuko rajone yra rasta ir daugiau kaulo-rago dirbinių. Raginių kirvukų arba kaplių rasta Turlojiškių durpyne, prie Kirsnos upės, Sešupės vagoje, ties Mokolais ir prie Nendrinų kaimo. Be kirvukų, randama ir kitokių kaulo dirbinių. Tiesinant Kirsnos upę, buvo rastas kaulinis žeberklas ir žeberklas su titnago skeltėmis. Balsupiuose, Galupalio durpyne aptikta du kauliniai žeberklai. Kartu rasta žmonių ir gyvulių kaulų. A. VISOCKIS

Alice's Florist Shop

LIETUVIŠKA GĖLIŲ KRAUTUVĖ

Alice Zubko, savininkė, meniškai paruošia gėlių vainikus visokioms progoms:

107-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N.Y.

Telefonai: 846-9527; vakare 738-1946

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY . MUTUAL FUNDS . INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirmimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

WM. H. BEARD, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laido tuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

● Studentas John Cadzow iš Kent, Ohio universiteto lankėsi Vienybėje lituanistikos reikalais. Jis yra skotų - lietuvių kilmės, tėvas iš Skotijos, o motina lietuvė, buv. Mildred Laukytė, gimusi Amerikoje. Kent u-te studijuoja istoriją. Susidomėjęs Amerikos lietuvių praeitimi buvo nuvykęs į kai kuriuos Pensilvanijos miestelius, kur kūrėsi lietuvių laikraščiai, organizacijos, parapijos. Apgalstavu, kad net ir pirmoji lietuvių bažnyčia Amerikoje, jau ne lietuvių rankose ir bendrai mažai lietuviškų židinių tera-dėms. Jo iniciatyva organizuojamam lietuviškų knygų skyriui Kent u-to bibliotekoje, Vienybė padovanojo eilę senesnių ir naujesnių leidinių.

● Dr. Antanas Kučas, profesorius Scranton, Pa. išėjo į pensiją ir persikėlė gyventi į New Yorką. Apsigyveno Richmond Hill, N. Y. Pasiryžo parašyti Amerikos lietuvių istoriją.

● Elvyra Ošlapienė, Maironio mokyklos naujoji vedėja, mokytojos Jadvyga Kregždienė ir Rūta Ruzgaitė išvyko į Dainavą prie Detroito į lietuvių mokytojų ketvirtąją studijų savaitę vykstančią nuo rugp. 17 iki 23.

● Inž. Vytautas Radzivanas iš Brooklyno išvykęs į Australiją susituokia su Birute Maryte Garnyte, Perth W. A. rugsėjo 12. Jaunavedžiams tėvai dr. Bronius ir Apollonija Radzivanai ruošia vestuvinę priėmimą Polonaise Terrace, Greenpoint, Brooklyne, rugsėjo 22. Jaunavedžiai apsigyvens pas tėvus Richmond Hill, N. Y.

● Julius Kumpikas ir Jadvyga Trimakienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos. Kaune rugp. 13 mirė jų mamytė Johana Kumpikevičienė sulaukusi 94 m. amžiaus. Kaune liko dukterys Cecilija, Viktorija ir sūnus Leopoldas.

● Algis Butkus, karys, inž. Juozo Butkaus sūnus, metams išvyks karinei tarnybai į Vietnamą.

● Frank Ambroze su žmona Gladis ir dukterėčia Joan Nancy lankėsi Flushing, N. Y. pas Valeriją Kazlauskienę. Ta proga svečiai iš Massachusetts apžiūrėjo New Yorką, Coney Island ir kitas vietoves.

● Kazys B. Kriaučiūnas, Vienybės bendradarbis ir seniausias Operetės choro narys gyvenęs Miami, Floridoje, kasmet aplankydavo savo prietelius Brooklyne, bet šiemet negalėjo atvykti dėl ligos.

● Ieva Tamulytienė, gyv. Maspeth rugp. 10 paminėjo savo 89 m. gimtadienį. Sūnaus Juozo rezidencijoje Syosset, L. I., rugp. 9 jai buvo vaikų suruošta puota. Ieva Mirienė yra jos duktė.

● Ona Lisauskienė rugp. 9 v. Belecko salėje paminėjo savo 80 m. gimtadienį. Puotą surengė sūnus Jonas ir dukra Marytė. Muzikalinę programą išpldė muz. Algirdas Kačanauskas.

● Dr. Irena ir Stasys Giedrikai iš New Jersey išvyko trijų savaičių atostogoms į Europą.

Helen Kulber-Kulbokienė, uoli vaikėja, kuri aktyviai dalyvauja Lietuvos laisvinimo veikloje ir Lietuvos vardą garbina amerikiečių spaudoje, kalbasi su Kardinolu Cooke.

Charles Binkins nuotr.

Pavergtųjų Tautų sąjaitė suteikė progos ir Lietuvos laisvintojams susitikti su žymesniais JAV pareigūnais ir dvasiškiais. Nuotraukoje matome Vaclovą Sidzikauską su žmona Birute kalbantį su Kardinolu Terrence Cooke po pamaldų Šv. Patriko katedroje.

Charles Binkins nuotr.

KOMPOZITORIUS ANTANAS RAČIŪNAS neseniai atvykęs iš Lietuvos ir apsilankęs Chicagoje šiuo metu vieši New Yorke. Jis plačiai žinomas naujajai lietuvių išeivijai Amerikoje, ypač muzikams su kuriais praeityje bendradarbiavo. A. Račiūnas yra sukūręs daug kūrinių: operas Trys talismanai (K. Inčičūros libretas), kuri buvo pastatyta Kaune 1936 m. Valstybiniame teatre, operas Gintaro kraštas ir Marytė; parašęs tris simfonijas, simfonines poetas, dvi kantatas, styginių veikalų, piano sonatas ir t.t. Gyvena Vilniuje.

S. Narkėliūnaitės nuotr

Naujas pranciškonų vadovas iš Vatikano

Baigus lietuvių pranciškonų kontrolę ir jų veiklos tyrinėjimus, Vatikanas Romoje paskyrė ir iš Vatikano į Ameriką atsluntę lietuviams pranciškonams naują vadovą, Tėvą Jurgį Gaillušį, OFM.

Naujasis provincijolas savo patarėjais parinko: Tėvą dr. poetą Leonardą Andriekų, OFM; Tėvą Placidą Barių, OFM; Tėvą Baltakį, OFM; Tėvą Eugenijų Jurgutį, OFM. Naujoji vadovybė posėdžiauti susirenka rugsėjo 1 Kennebunkport, Maine vienuolyne. Posėdyje bus aptarta lietuvių pranciškonų ateities veikla, paskiriami vienuolynų ir kitų įstaigų vedėjai ir pareigūnai.

KAM PARDUODAM - tuos geriausiai aptamaujam, dėl to, kad parduodam patį geriausią, - sako Bublaičiai, AIDO savininkai. Aidas parduoda spalvotas ir visokias kitokias televizijas, radijo priėmtuvus, stereo tape rekorderius. Aidas su modernintais, bet kainos tos pačios, AIDAS, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven N. Y. Tel. WI 1-7747.

Vilniaus universiteto bibliotekos 400 m.

sukaktį paminės Jungtinės Tautos

Jungtinių Tautų organizacijos nutarimu, rugsėjo mėn. bus paminėta Vilniaus universiteto bibliotekos 400 metų sukaktis, kaip tarptautinės reikšmės įvykis.

Kad Vilniaus u-to biblioteka sulaukė tarptautinio pripažinimo yra dr. Levo Vladimirovo nuopelnas. Praeitų 1969 m. kovo - balandžio UNESCO biuletenio laidoje apie Vilniaus u-to bibliotekos sukaktį buvo atspausdintas dr. Vladimirovo straipsnis, pasklidęs po visą pasaulį.

Dr. Vladimirovui išvyksiant į Lietuvą, J. T. Gen. Sekretorius U Thant atsiuntė sekančio turinio laišką:

Dear Mr. Vladimirov:

As the date of your departure from the United Nations draws near, I should like to extend to you my personal thanks for the distinguished contribution you have made to the work of the Organization during the past six years.

When you joined the Secretariat in June 1964, you brought with you an impressive, academic and professional background as well as many years of high-level experience in library administration. You applied this background to the work of the Secretariat and throughout the years you have

maintained a conspicuous record of competence, resourcefulness and skill in the discharge of your responsibilities as Director of the Library. Your devotion to the Organization and its ideals, together with the high quality of your performance, have been a source of pride and gratification to the United Nations, as it has been to your colleagues.

It is indeed a great pleasure for me to express to you my appreciation and happiness in the future.

Sincerely yours,

U THANT
Secretary-General